

Għajjnuna

biex timla

I-formola tat-taxxa

Sena bażi 2017

Sena ta' stima 2018

Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi - Malta
www.cfr.gov.mt

Disinjat, Settjat u Stampat fl-Istamperija tal-Gvern

Dan il-ktejjeb ta' taghrif thejja mill-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi biex jgħinek timla l-formola tat-taxxa għas-sena bażi 2017 b'mod sħiħ u korrett.

Ibghat il-formola b'mod li tasal f'dan l-Uffiċċju sat-30 ta' Ġunju, 2018.

Sa dik id-data ara wkoll li tkun hallast xi taxxa li jkun għad baqagħlek tħallas għas-sena bażi 2017. Uża l-invilopp li qed nibagħtulek biex tibghat il-formola fih.

Il-pagamenti għandhom isiru online fuq: <https://cfr.gov.mt/onlinepayments> jew bl-*Internet Banking* fejn wieħed għandu dejjem jikwota in-numru ta' referenza tal-hlas (*Payment Reference number*).

Alternativament, wieħed jista' jibghat il-hlas fil-P.O Box 2296 billi jagħmel użu mill-invilopp iż-zgħir ipprovdut jew billi jmur f'xi fergħa tal-MaltaPost. Meta tagħmel il-hlas b'dan il-mod importanti li tuża il-*Payment Slip* tal-prospett tat-taxxa, tikwota il-numru ta' referenza tal-hlas u tagħmel iċ-ċekk pagabbli lill-MaltaPost plc.

Jekk għandek xi diffikultà dwar it-taxxa tista' tmur fis-sezzjoni tat-*Taxpayer Service* tagħna il-Floriana jew ir-Rabat, Għawdex, jew tibghat e-mail lil taxpayerservice.cfr@gov.mt. Tista' wkoll iċċempel lill-*Call Centre* tagħna fuq 153.

Nota: Dan il-ktejjeb huwa biss gwida biex jgħinek timla l-formola u ma għandu l-ebda forza legali.

Għal aktar informazzjoni

It-Taxpayer Service tal-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi, Block 4, Floriana

It-*Taxpayer Service* jkun miftuħ għal pubbliku kif ġej:

Xitwa: (1 ta' Ottubru sal-15 ta' Ġunju) 8.00am – 3.30pm (It-Tnejn, l-Erbgħa u l-Ġimgħa) u 8.00am – 12.30pm (It-Tlieta u l-Ħamis);

Sajf: (16 ta' Ġunju sat-30 ta' Settembru) 8.00am - 12.00pm (mit-Tnejn sal-Ġimgħa)

Ir-residenti Għawdxin jistgħu jikkuntattjaw lil fergħa tagħna fi Triq Enrico Mizzi, Rabat.

Freephone: 153

Email: taxpayerservice.cfr@gov.mt

L-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi juża l-informazzjoni mibgħuta minnek biex jipproċessa l-formola tat-taxxa skont id-dispożizzjonijiet tal-Atti dwar it-Taxxa u leġislażzjoni sussidjarja. Ahna nistgħu nivverifikaw l-informazzjoni mibgħuta minnek, jew informazzjoni dwarek ipprodata minn terzi persuni, ma' informazzjoni miżmuma minn dan l-Uffiċċju.

Ahna ma ngħaddux informazzjoni dwarek lil ebda persuna barra l-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi hlief kif permess mil-liġi. L-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi juża l-informazzjoni personali tiegħek skont l-Att dwar il-Protezzjoni u l-Privatezza tad-Data (Kap. 440) biex jipproteġi l-privatezza tiegħek.

Għal aktar taghrif tista' tikkuntattja lill-Kontrollur tad-Data Personali, Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi, Floriana FRN 0170.

X'FIH DAN IL-KTEJJEB

Informazzjoni Ġenerali _____	5
Dettalji Personali _____	8
Tagħrif fuq Tnaqqis ta' Spejjeż u Krediti ta' taxxa _____	11
Krediti u Tnaqqis Ġodda fit-Taxxa _____	17
Dhul minn Emolumenti u Negozju _____ kaxex 1-8	19
Dhul minn Investiment, Qligh Kapitali u Dhul leħor _____ kaxex 9-15	23
Tnaqqis _____ kaxex 16-22	28
Komputazzjoni tat-Taxxa _____ kaxex 24-27	31
Krediti tat-Taxxa _____ kaxex 28-32	39
Ħelsien minn Taxxa Doppja _____ kaxex 33-34	40
Pagamenti ta' Taxxa _____ kaxex 35-41	41
Taxxa Mħallsa Nieqsa jew Żejda _____ kaxex 42	43
Entitajiet Relatati ma' Benefiċċji ta' Tnaqqis ta' Taxxa _____	44
Mili ta' Formoli tat-Taxxa _____	47

INFORMAZZJONI ĠENERALI

IS-SELF-ASSESSMENT

Verifiki mill-Kummissarju

Għalkemm il-Kummissarju tat-Taxxi jaċċetta l-prospett tat-taxxa tiegħek kif mimli minnek, huwa jista' jagħmel verifiki li hu jhoss li jkun meħtieġa. Jekk jinstab li ma tkunx hallast it-taxxa kollha fuq l-income taxxabli tiegħek inti teħel aktar taxxa, multa u imgħax. F'dan il-każ, anki jekk dan jirriżulta snin wara, l-imgħax u l-multa jibdedw jghoddu mid-data li fiha kellek tibgħat il-formola (it-tax return date), li din is-sena hija t-30 ta' Ġunju, 2018.

Sottomissjoni tal-formola

Il-formola tat-taxxa trid tasal sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju, 2018. Anki jekk għal xi raġuni jew oħra din il-formola tat-taxxa ma tkunx waslitlek id-dar, xorta waħda inti obligat li tibgħatha sat-30 ta' Ġunju, 2018.

Jekk ma tibgħatx il-formola, il-Kummissarju johroġlok Rendikont tat-Taxxa (*Tax Statement*) kif stmat minnha.

Inti tista' tissottometti personalment il-formola tat-taxxa tad-dhul billi tiddeposita' fi Blokk 3, Sezzjoni tal-Immaniġjar tal-Korrispondenza (*Correspondence Management Unit - CMU*)

Il-formola tat-taxxa tista' ukoll titthalla, mal-*Customer Help Desk* fi Blokk 4 jew mas-sezzjoni tal-*Expatriates* fi Blokk 1 jekk inti tkun ġejt meġhjun fil-mili tal-formola minn xi waħda minn dawn is-sezzjonijiet rippetivi.

Flas ta' taxxa

It-30 ta' Ġunju, 2018 hija data importanti mhux biss għax hija t-tax return date, jiġifieri l-aħħar ġurnata li fiha jistgħu jaslu l-formoli ta' taxpayers individwi iżda hija wkoll it-TAX SETTLEMENT DATE. Dan ifisser li jekk ikun baqagħlek tagħti xi taxxa għall-2017 din trid tkun thallset kollha sat-30 ta' Ġunju, 2018.

Jekk timla formola tat-taxxa, u jirriżulta li sat-30 ta' Ġunju, 2018 ma tkunx hallast it-taxxa kollha għall-2017, int se teħel imgħax ta' 0.54% fix-xahar fuq l-ammont li jkun għadu ma thallasx. L-imgħax jibda jghodd hekk kif taqbez it-tax settlement date (30 ta' Ġunju, 2018).

Rifużjoni tat-Taxxa

Jekk ikollok tiehu xi refund minħabba li fl-2017 tkun hallast taxxa żejda u tkun bghatt il-formola sat-tax return date, l-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi huwa marbut bil-liġi li jhallsek ir-refund sa mhux aktar tard minn Diċembru, 2018. Jekk ma jhallsekx sa sitt xhur wara, ikollu jhallsek imgħax bl-istess rata ta' 0.54% fix-xahar u dan jibda jghodd minn Jannar ta' wara.

Madankollu, ir-refund ma jingħatax kemm-il darba inti ma tkunx bghatt il-prospetti tat-taxxa tad-dhul u tal-VAT, fejn dan ikun applikabbli.

X'għandi nagħmel jekk ma naqbilx mar-Rendikont tat-Taxxa?

Jekk ma tkunx taqbel mar-Rendikont tat-Taxxa, m'hemmx bżonn tibgħat objection. Ir-Rendikont tat-Taxxa jista' jiġi aġġustat kull meta jinstab li fih xi żball jew meta jkun hemm provi biżżejjed li jiġġustifikaw żieda jew tnaqqis fit-taxxa. Kull ma trid tagħmel hu li

jekk taħseb li l-iżball ikun sar mid-Dipartiment, timla *Correction Form* (AF). Jekk tkun trid iżżid jew tnaqqas mis-*self-assessment* tiegħek għandek timla *Adjustment Form* (AF1) li hija formola apposta li biha tista' tibdel is-*self-assessment* tiegħek. Wara li tkun imlejt l-*Adjustment Form*, se jinħariġlek Rendikont tat-Taxxa ġdid u li jiehu post ir-Rendikonti ta' qablu. Dawn tista' takkwisthom mit-*Taxpayer Service* tad-Dipartiment.

IL-FORMOLA TA' KOPPJA MIŻŻEWĠA Formola Komuni (Joint)

Koppja miżżewġa għandha tiddikjara d-dhul kollu tagħha fuq formola komuni li għandha tkun iffirmita miż-żewġ konjuġi. Madanakollu jekk il-formola tkun iffirmita mill-konjuġi responsabbli biss, din tkun meqjusa bħala korretta.

Importanti jingħad li għall-fini tas-*Self-Assessment* id-definizzjoni ta' Koppja Miżżewġa tinkludi koppja f' Unjoni Ċivili.

Koppji li żżewġu fl-2017

Il-formola tat-taxxa tal-konjuġi responsabbli għandha tinkludi (1) *I-income* tiegħu għas-sena 2017 kollha u (2) *I-income* tal-konjuġi l-ieħor mid-data taż-żwieġ sal-31 ta' Diċembru 2017. Ir-rati tat-taxxa ta' miżżewġin jew il-komputazzjoni separata tat-taxxa japplikaw.

Il-formola tal-konjuġi l-ieħor trid tkopri *I-income* mill-1 ta' Jannar 2017 sad-data taż-żwieġ. Ir-rati ta' taxxa ta' 'Persuna Wahidha' japplikaw f'dan il-każ.

Konjuġi Responsabbli

Il-koppja għandha tagħzel min minnhom it-tnejn ikun il-konjuġi responsabbli billi timtela l-formola apposta li tista' tinkiseb mit-*Taxpayer Service*.

Il-kelma "Tiegħi" użata fil-formola tirreferi jew għal persuna wahidha jew għall-konjuġi responsabbli. Fin-numri 1 sa 8 tal-formola għandu jiġi ddikjarat id-dhul minn emolumenti jew negozju tal-konjuġi responsabbli fil-kolonna tax-xellug (taħt "Tiegħi"). Id-dhul minn emolumenti jew negozju tal-konjuġi l-ieħor għandu jiġi ddikjarat fil-kolonna tal-lemm (taħt "Tal-Konjuġi").

Jekk għandek jgħixu miegħek xi wlied dipendenti minnek li mhux mistenni minnhom li jimlew formola tat-taxxa għandek tnizzel id-dhul, it-tnaqqis u l-krediti tat-taxxa fil-kaxx li jirreferu għall-konjuġi responsabbli. Dwar dawn ukoll trid tibgħat id-dokumenti neċessarji.

Komputazzjoni Separata

Jekk issib li l-komputazzjoni separata tkun taqbilkom aktar, allura applika r-rati ta' persuna wahidha għal kull wieħed mill-konjuġi. Il-komputazzjoni separata tat-taxxa għal koppja miżżewġa ma tapplikax għall-*income* kollu. Tapplika biss għal dak l-*income* li jkun ġej minn impjeg, negozju jew pensjoni li wieħed jirċievi mill-impjeg ta' qabel. Dhul ieħor jiġi ntaxxat fuq il-konjuġi li jkollu l-oghla *income* minn emolumenti u negozju. *Directors' fees* huma dejjem intaxxati f'idejn il-konjuġi responsabbli, kemm meta dawn ikunu tal-konjuġi responsabbli kif ukoll meta jkunu tal-konjuġi l-ieħor. Komputazzjoni separata ma tfissirx li jridu jimtlew żewġ formoli tat-taxxa. Lanqas ma tfisser li se johorġu żewġ rendikonti. Ir-rendikont tat-taxxa jinhareġ fuq il-konjuġi responsabbli, iżda r-responsabilità tal-hlas hija taż-żewġ konjuġi.

Ġenituri Wahidhom (Single Parents)

Nies romol, separati, divorzjati u individwi oħrajn mhux miżżewġin li jmantnu lil

uliedhom jistgħu japplikaw ir-rati ta' taxa ta' miżżewweġ u mhux ta' persuna waħidha. Dan ifisser mhux biss li t-taxxa ma taqbadhomx fuq l-ewwel €12,700 imma wkoll li jiġu applikati r-rati ta' miżżewweġ – u għalhekk iħallsu taxa inqas. Biex wiehed igawdi minn dan il-benefiċċju jrid jissodisfa dawn il-kundizzjonijiet kollha:

- Il-ġenitur kien imantni wild li fl-2017 ma kienx għalaq is-16-il sena (f'każ li dan għalaq is-16 imma kien student full-time jew kien inkapaċitat milli jmantni lilu nnifsu, l-individwu jikkwalifika għall-benefiċċju xorta waħda);
- dan il-wild ma kellux income ta' aktar minn €2400 fis-sena;
- il-ġenitur kien rikonoxxut mid-Direttur tas-Sigurtà Soċjali bħala dak li għandu dritt jirċievi *ċ-children's allowance*;
- il-ġenitur ma kienx qiegħed jirċievi għajmuna finanzjarja mill-ġenitur l-iehor rigward il-wild;
- il-ġenitur ma kienx qiegħed jgħix fl-istess dar mal-ġenitur l-iehor.

Jekk inti tikkwalifika bħala ġenitur wiehed (*single parent*), qis li timmarka korrettament it-tax status tiegħek fuq il-formola.

Koppji li sseparaw jew iddevorzjaw

Fil-każ ta' koppja li tkun isseparat jew iddevorzjat, sew ir-raġel kif ukoll il-mara għandhom l-obbligu li jkunu rreġistrati separatament bħala taxpayers fil-kapaċità personali tagħhom. Dan jista' jsir permezz ta' notifika lid-dipartiment dwar id-data tas-separazzjoni u dwar l-arranġamenti tas-separazzjoni fir-rigward ta' manteniment lill-konjuġi u/jew lit-tfal fejn dan ikun il-każ.

Kull konjuġi huwa responsabbli għall-mili tal-formola tiegħu/tagħha u li jkopri d-dħul mill-1

ta' Jannar sal-31 ta' Diċembru. Kull individwu jiġi ntaxxat bħala 'Persuna Waħidha' u jkun responsabbli għall-ħlas tat-taxxa relattiva fuq id-dħul. Fil-każ li l-individwu jikkwalifika bħala 'Ġenitur Waħdu', japplikaw ir-rati ta' 'Miżżewweġ'.

Fil-każ li d-dħul ikun ġej minn impjeg, FS3 separata għal kull persuna li turi d-dħul kollu tas-sena trid tinhomeż mal-formola tat-taxxa rispettiva.

F'każijiet ta' separazzjoni jew divorzju huwa importanti li d-dipartiment ikun notifikat bill-bidla fl-indirizzi tal-konjuġi.

Komputazzjoni Ġenitur

Dawn ir-rati tat-taxxa li ddaħħlu fis-seħħ mill-1 ta' Jannar 2012 japplikaw għal dak il-ġenitur li jkun ipprova l-manteniment ta' tifel jew tifla taħt il-kustodja tiegħu, jew ikun hallas il-manteniment fir-rigward tat-tifel jew tifla tiegħu hekk kif:

- a) stabbilita mill-Qrati ta' Malta jew mill-Qrati ta' pajjiż ieħor;
- b) miftiehem b'att pubbliku ta' separazzjoni personali taħt l-awtorità tal-Qrati ta' Malta jew tal-Qrati ta' pajjiż ieħor, jew
- c) ordnat mill-Qrati ta' Malta f'sentenza jew digriet dwar divorzju jew mill-Qrati jew awtoritajiet oħra ta' pajjiż ieħor.

Dawn ir-rati japplikaw biss fejn it-tifel jew it-tifla ma jkunux għalqu t-tmintax-il sena (jew ma jkunux għalqu t-tlieta u għoxrin sena jekk ikunu qed jirċievu edukazzjoni fuq bażi full-time fi stabbiliment ta' edukazzjoni terzjarja) u ma jkunux qed jaħdmu bi qligħ, jew jekk ikunu qed jaħdmu bi qligħ ma jkunux qalghu income ta' aktar minn €2,400.

Dawn ir-rati ta' taxa ssibhom fl-aħhar paġna ta' dan il-ktejjeb.

DETTALJI PERSONALI

Dettalji dwar l-Identità

Iċċekkja d-dettalji dwar l-identità li hemm stampati fl-ewwel paġna tal-formola tat-taxxa u aghmel il-korrezzjonijiet meħtieġa fl-ispażju provdut apposta. Jekk jogħġbok niżżel in-numru tat-telefon fl-ewwel paġna. F'każ ta' koppja miżżewġa uħud mid-dettalji stampati jirreferu għall-konjuġi l-iehor skont it-tagħrif li għandna d-Dipartiment bħalissa.

Bidliet fid-dettalji personali

Huwa importanti li bidla fl-indirizz jew bidla li taffettwa l-istat ċivili tiegħek li seħħ matul is-sena, għandha tiġi kkomunikata lill-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi immedjatament.

Tax status

Fl-ewwel faċċata tal-formola hemm stampat it-tax status tiegħek, jiġifieri jekk intix “persuna waħidha” jew “miżżewġin u ngħixu flimkien”. Jekk it-tax status stampat fuq l-ewwel faċċata huwa korrett m'għandek għalfejn timmarka xejn. Jekk inbidel, indika t-tax status ġdid tiegħek billi timmarka l-kaxxa t-tajba u tniżżel id-data meta seħħet il-bidla fl-istatus. Pereżempju jekk inti persuna waħidha imma tikkwalifika bħala *single parent* fl-2017, immarka l-kaxxa “ġenitur wieħed”. Jekk inti miżżewweġ imma fl-2017 sirt armel jew isseparajt, immarka l-kaxxa “armel” jew “separat/divorzjat”, skont il-każ. Tinsieix tniżżel id-data ta' meta seħħet il-bidla fl-istatus tiegħek.

Status ta' Residenza

Minhabba li l-*income* ta' *taxpayers* li mhumiex residenti f'Malta huwa ntaxxat b'rati differenti minn dawk li japplikaw għal min hu residenti f'Malta, jeħtieġ li fuq il-formola tat-taxxa kulhadd jindika x'kien l-istatus ta' residenza tiegħu għal skopijiet ta' taxxa.

Persuni mhux residenti f'Malta

Bħala regola ġenerali, persuna impjegata iżda li mhux residenti f'Malta u li tqatta' perjodu ta' inqas minn 183 jum f'Malta, hija ntaxxata bir-rati ta' *Non Resident*. Madanakollu, fejn individwu jipprova għas-sodisfazzjon tal-Kummissarju li l-kuntratt tal-impjeg tiegħu ikopri perjodu li jeċċedi 6 xhur fuq perjodu ta' 12-il xahar, dan jikkwalifika biex jiġi ntaxxat bir-rati normali (*Resident Rates*). Dan japplika wkoll meta fis-sena ta' stima in kwistjoni l-perjodu ta' impjeg ikun inqas minn 183 jum.

Jekk twieġeb 'Iva' għall-ewwel mistoqsija (jiġifieri kont residenti f'Malta) m'għandekx għalfejn twieġeb it-tieni u t-tielet mistoqsija u tista' tibda timla l-parti li jmiss tal-formola. Jekk twieġeb 'Le' għall-ewwel mistoqsija (jiġifieri ma kontx residenti f'Malta għal skopijiet ta' taxxa) allura trid twieġeb it-tieni u/ jew it-tielet mistoqsija u tniżżel it-tul ta' zmien li matulu kont Malta.

Jekk kont Malta għal aktar minn perjodu wieħed ehmeż lista tad-dati rilevanti ma' paġna 3 tal-formola.

Tagħrif dwar it-taxxa ta' persuni mhux residenti f'Malta (Unjoni Ewropeja u Żona Ekonomika Ewropeja.) - Artikolu 56 (1) (c) ITA

Individwi impjegati iżda mhux residenti f'Malta li ġejjin mill-Unjoni Ewropeja (UE) jew miż-Żona Ekonomika Ewropeja (ŻEE), li jaqilghu aktar minn 90% tad-dħul globali tagħhom f'Malta, jikkwalifikaw għar-rati tat-taxxa ta' residenti (*Resident Rates*) skont il-proviso tal-artikolu 56 (1) (c) tal-Att dwar it-Taxxa fuq l-*Income*.

Madankollu, meta individwu impjegat iżda mhux residenti f'Malta, li jkun ta' nazzjonalita' ta' xi pajjiż tal-U.E jew taż-Ż.E.E li ma jkollux

90% tad-dhul globali gej minn Malta, hu jista' jagħzel li jiġi ntaxxat billi japplika l-aktar kalkolu ta' taxxa favorevoli għalih kif spjegat fl-eżempji li ġejjin:

EŻEMPJU 1

Individwu mhux residenti f'Malta u li huwa ta' nazzjonalità ta' pajjiż tal-Unjoni Ewropeja, għandu €8,000 dhul taxxabli f'Malta filwaqt li d-dhul globali kollu tiegħu huwa ta' € 10,000.

F'dan il-każ dan l-individwu, għalkemm ma għandux 90% tad-dhul globali ġej minn Malta, jista' juża l-għażla fit-taxxa bil-mod kif spjegat hawn taht ;

Stadju 1. Ikkalkula t-taxxa fuq id-dhul taxxabli hawn Malta (€8,000) billi tuża r-rati ta' persuna mhux residenti (*Non resident Rates*). F'dan il-każ l-ammont ta' taxxa hija €1,960;

Stadju 2. Ikkalkula t-taxxa fuq id-dhul globali (€10,000) billi tuża ir-rati tat-taxxa ta' resident. F'dan l-eżempju t-taxxa tammonta għal €135;

Stadju 3. Iddividi d-dhul taxxabli f'Malta bid-dhul globali €8,000 / €10,000 = 0.8;

Stadju 4. Immultiplika r-rizultat ta' Stadju 3 (0.8) bir-rizultat fi Stadju 2 (€135) = €108;

Stadju 5. Aghżel l-anqas ammont minn Stadju 1 (€1,960 - bir-rati tat-taxxa ta' persuna mhux residenti) jew ir-rizultat ta' Stadju 4 (€108);

Stadju 6. Ilttrasferixxi l-ammont magħżul fl-Istadju 5 ġo kaxxa 26 fuq paġna 3 tal-prospett tat-taxxa.

EŻEMPJU 2

Koppja mhux residenti f'Malta li hi ta' nazzjonalità ta' pajjiż fiż-Ż.E.E għandha dhul aggregat f'Malta ta' €49,200, filwaqt li d-dhul globali kollu totali tagħhom huwa ta' € 60,000.

Stadju 1. Ikkalkula t-taxxa fuq id-dhul taxxabli hawn Malta (€49,200) billi tuża r-rati ta' persuni mhux residenti. F'dan il-każ l-ammont ta' taxxa huwa €16,380;

Stadju 2. Ikkalkula t-taxxa fuq id-dhul globali (€60,000) billi tuża r-rati tat-taxxa ta' resident. F'dan l-eżempju t-taxxa tammonta għal €11,095;

Stadju 3. Iddividi d-dhul taxxabli f'Malta bid-dhul globali €49,200 / €60,000 = 0.82;

Stadju 4. Immultiplika r-rizultat ta' Stadju 3 (0.82) bir-rizultat ta' Stadju 2 (€11,095) = € 9,098;

Stadju 5. Aghżel l-anqas ammont minn Stadju 1 (€16,380 - bir-rati tat-taxxa ta' persuna mhux residenti) jew ir-rizultat ta' Stadju 4 (€ 9,098);

Stadju 6. Ilttrasferixxi l-ammont magħżul fl-Istadju 5 ġo kaxxa 26 fuq paġna 3 tal-prospett.

EŻEMPJU 3

Individwu mhux residenti f'Malta u li huwa ta' nazzjonalità ta' pajjiż fiż-Ż.E.E għandu €8,000 dhul taxxabli f'Malta, filwaqt li d-dhul globali kollu tiegħu huwa ta' €200,000.

Stadju 1. Ikkalkula t-taxxa fuq id-dhul taxxabli hawn Malta (€8,000) billi tuża r-rati ta' persuni mhux residenti. F'dan il-każ l-ammont ta' taxxa huwa ta' €1,960;

Stadju 2. Ikkalkula t-taxxa fuq id-dhul globali (€200,000) billi tuża r-rati tat-taxxa ta' residenti. F'dan l-eżempju t-taxxa tammonta għal €61,275;

Stadju 3. Iddividi d-dhul taxxabli f'Malta bid-dhul dinji. €8,000 / €200,000 = 0.04;

Stadju 4. Immultiplika r-rizultat ta' Stadju 3 (0.04) bir-rizultat ta' Stadju 2 (€61,275) = €2,451;

Stadju 5. Aghżel l-anqas ammont minn Stadju 1 (€1,960 - bir-rati tat-taxxa ta' persuna mhux residenti) jew ir-riżultat ta' Stadju 4 - (€2,451);

Stadju 6. Itrasferixxi l-ammont magħżul fil-Stadju 5 go kaxxa 26 fuq paġna 3 tal-prospett tat-taxxa.

Jekk ghandek xi dubju dwar l-istatus tar-residenza tieghek għal skopijiet ta' taxxa tista' ċċempel il-*Call Centre* tagħna fuq 153 jew tmur it-*Taxpayer Service*.

Persuni Barranin

Din il-parti tal-formola ghandha timtela biss minn persuni barranin. Dawn ghandhom jimmarkaw il-kaxxa jew kaxex li japplikaw għalihom.

Bil-Malti jew bl-Ingliż

Min jixtieq li l-formola tkun bil-lingwa Ingliża jista' jagħmel dan billi jikkuntattja lid-dipartiment.

Dikjarazzjoni

Id-dikjarazzjoni li hemm fl-ewwel faċċata tal-formola ghandha tkun iffirmata u ddatata mit-*taxpayer* li huwa mistenni li jibgħat il-formola jew mill-persuna li tkun qed timlieha f'ismu. Il-formola ma tkunx meqjusa li tkun kompluta jekk ma tkunx iffirmata kif suppost.

Fil-każ ta' koppja miżżewġa l-formola ghandha tkun iffirmata miż-żewġ konjuġi. Jekk tkun iffirmata mill-konjuġi responsabbli biss, il-formola xorta waħda tkun meqjusa li għet minlija bil-kunsens tal-konjuġi l-iehor ukoll.

INFORMAZZJONI OĦRA

Parir Professjonli

Agħmel sinjal fil-kaxxa jekk mal-formola

tat-taxxa qiegħed tehmeż il-parir bil-miktub oriġinali, mogħti minn professjonist dwar it-taxxa, skont l-Att dwar it-taxxa fuq l-*income*. Imla l-isem u l-kunjom tal-professjonist dwar it-taxxa fl-ispace pprovdut.

Baži generali tat-Taxxa

Jekk inti domiciljat u ordinarjament residenti f'Malta ghandek tiddikjara d-dhul kollu tieghek għall-2017 (inkluż dak tal-konjuġi u tal-ulied dipendenti minnek). Jekk m'intix domiciljat jew m'intix ordinarjament residenti f'Malta ghandek tiddikjara d-dhul kollu dovut lilek jew derivat minnek minn Malta (inkluż dak tal-konjuġi u tal-ulied dipendenti minnek), kif ukoll kull dhul ieħor li gie riċevut f'Malta matul l-2017.

X'tagħmel biċ-ċenteżmi

Meta timla l-formola tat-taxxa uri l-ammonti kollha f'ewro: halli ċ-ċenteżmi barra. Dan tista' tagħmlu b'dan il-mod:

- Meta tiġi biex tikteb id-**DFUL** tieghek injora ċ-ċenteżmi għal kollox, dwar kull sors ta' *income*, anki jekk l-ammont ikun ta' 99 ċenteżmu. Perezempju jekk kellek salarju ta' €11,155.65 ghandek tikteb biss €11,155 fil-kaxxa numru 1. Jekk irċevejt tliet imghaxijiet ta' €210.84, €48.34 u €24.68, l-ewwel għoddhom flimkien. Dawn jammontaw għal €283.86. Hawnhekk ghandek telimina ċ-ċenteżmi (86ċ) u tikteb €283 fil-kaxxa 9b.

- Meta tiġi biex tikteb it-**TNAQQIS** ghandek dejjem tghollih għall-ewro li jmiss. Perezempju jekk kellek tagħmel tnaqqis mill-kera ta' €60.45 ghandek tikteb €61 fil-kaxxa 16b. M'hemm x għalfejn li l-ammont ikun qabeż il-50ċ biex tghollih għal €1 shiħ.

- Meta tiġi biex tikkalkola t-taxxa, jiġifieri minn taqsima 26 'il quddiem, ghandek tinjora kompletament kull frazzjoni ta' ewro li tkun daqs jew inqas minn hamsin ċenteżmu, u tikkalkola lejn l-eqreb ewro kull frazzjoni ta' ewro li teċċedi l-hamsin ċenteżmu.

TAGHRIF FUQ TNAQQIS TA' SPEJJEŻ U KREDITI TA' TAXXA

Kreditu ta' taxxa li jinghata lil persuna li ttrirtorna għall-impjeg

Persuni li fl-2017 irritornaw għax-xogħol, kemm f'impjeg kif ukoll fuq xogħol għal rashom jistgħu jibbenefikaw minn kreditu ta' taxxa.

1. Kreditu ta' taxxa sa massimu ta' €2000 għall-persuna li tkun għadha ma laħqitx l-età tal-irtirar u li ttrirtorna għal impjeg fi jew wara l-1 ta' Jannar, 2008 wara li tkun ilha nieqsa minn kull attività bi qligh għal mill-anqas hames snin minnufih qabel id-data ta' dak ir-ritorn għal impjeg u li ismimhom ma kienx waqt l-imsemmi żmien fuq rreġistru tal-qgħad (Partijiet 1 u 2) kif stabbilit mill-JobsPlus u li ma kienet qatt irċeviet pensjoni minhabba fl-impjeg precedenti qabel id-data ta' dak ir-ritorn għal impjeg u li, barra minn hekk, precedentement kellha impjeg għal mill-anqas erbgħa u għoxrin xahar konsekuttiv. Dan il-kreditu għandu jintalab fuq il-formola RA4.
2. mara li jkollha wild li jkun jew ulied li jkunu taht is-sittax-il sena u ttrirtorna għal impjeg fl-1 ta' Jannar, 2008 jew wara dik id-data, wara li tkun ilha nieqsa minn kull attività bi qligh għal mill-anqas hames snin minnufih qabel id-data ta' dak ir-ritorn għal impjeg; jew
3. mara li jkollha wild imwieled jew ulied imwiela fl-1 ta' Jannar, 2007 jew wara dik id-data, u tkompli f'impjeg, jew ttrirtorna għal impjeg fl-1 ta' Jannar, 2007 jew wara dik id-data, jistgħu jibbenefikaw minn kreditu ta' taxxa kif ġej:

a) Kreditu ta' taxxa sa massimu ta' €2,000. Jekk il-kreditu ma tihdux kollu f'sena waħda, tista' tgawdi l-kumpliment tal-€2,000 billi dan jiġi mgħoddi għas-sena ta' wara. F'dan il-każ, wiehed għandu jimla l-formola RA7, li tista' tinkiseb mis-sezzjoni tat-*Taxpayer Service*, Blokk 4; jew

b) Kreditu tat-taxxa sa massimu ta' €5,000 li wehilt fuq id-dhul minn impjeg jew xogħol għal rasek. Jiġifieri, anki jekk it-taxxa tiegħek fuq l-impjeg jew xogħol għal rasek hi izjed minn €2,000, dik it-taxxa ma thallashix sa massimu ta' €5,000.

Jekk inti tagħzel dan it-tip ta' kreditu ta' taxxa għandek timla l-formola RA9 li tista' tinkiseb mis-sezzjoni tat-*Taxpayer Service*, Blokk 4. Jekk tagħzel b), koppja miżżewġa trid bilfors taħdem it-taxxa taż-żewġ konjuġi bil-komputazzjoni Separata jew dik ta' Ġenitur.

F'każ ta' diffikultà ċempel lill-*Call Centre* tad-dipartiment fuq 153.

Tnaqqis għall-aċċessibilità fuq il-post tax-xogħol

Meta min ihaddem jagħmel spiża biex itejjeb l-aċċessibilità fuq il-post tax-xogħol tiegħu lill-impjegati bi htigijiet speċjali, jista' jittlob din l-ispiża bhala tnaqqis mid-dhul tiegħu għal dik is-sena. It-tnaqqis totali mitlub ma

jistax jaqbeż l-€20,000. Iżda f'każ li dak it-tnaqqis ma jkunx jista' jittiehed kollu kontra d-dhul għas-sena li fiha tkun saret l-ispiża, dan għandu jiġi trasferit 'il quddiem u jinqata' kontra d-dhul għas-snin sussegwenti wara xulxin.

L-ispejjeż li jikkwalifikaw jinkludu spejjeż ta' natura kapitali (eż; installazzjoni ta' lift) u spiża magħmula fit-taħriġ ta' impjegati b'diżabilità għall-fini tat-tweittiq tax-xogħol tagħhom.

Biex wiehed jikkwalifika għal dan it-tnaqqis irid l-approvazzjoni tal-Kummissjoni Nazzjonali Persuni b'Diżabilità wara li ssir applikazzjoni u jkun meħtieġ li jimla l-formola RA 12. L-ispiża mitluba hekk kif ikkalkulata f'din il-formola tkun trid tiġi inkluża fir-rendikont tal-*Profit and Loss* li għandu jintbagħat mal-formola tat-taxxa.

Tnaqqis ta' spiża għall-faċilitajiet ta' childcare fuq il-post tax-xogħol

Meta min iħaddem jagħmel spiża biex ikun ipprovdut servizz ta' *childcare* għat-tfal tal-impjegati tiegħu fuq il-post tax-xogħol jista' jitlob tnaqqis ta' spiża sa massimu ta' €20,000. Fil-każ li dak it-tnaqqis ma jkunx jista' jittiehed kollu kontra d-dhul ta' dak l-individwu jew tal-konjuġi, dan għandu jiġi trasferit 'il quddiem u jinqata' kontra d-dhul għas-snin sussegwenti wara xulxin.

L-ispejjeż li jikkwalifikaw iridu jkunu ta' natura kapitali u jkunu jikkonsistu (a) bini ta' faċilità ta' *childcare* fuq il-post tax-xogħol jew tibdil fl-istruttura li diġa teżisti fuq il-post tax-xogħol u/jew (b) akkwist ta' tagħmir ta' *childcare* għall-użu fil-faċilità ta' *childcare* fuq il-post tax-xogħol. Il-persuna li qed titlob dan it-tnaqqis trid tissottometti lill-Kummissarju, (flimkien mal-formola tat-taxxa), il-formola RA 13 li tista' tinkiseb minn

fuq il-websajt tagħna.

Tnaqqis ta' donazzjonijiet mogħtija lill-University Research, Innovation and Development Trust

Ara sezzjoni 20 għal aktar dettalji fuq dan it-tnaqqis.

Kreditu ta' taxxa lil intrapriži żgħar (MicroInvest)

Dan l-inċentiv hu miftuħ għal persuni self-employed illi jissodisfaw il-kriterji stabbiliti mill-*Malta Enterprise*. Il-*Malta Enterprise* tista' tapprova kreditu ta' taxxa li jammonta għal €50,000 għal perjodu ta' dan l-inċentiv. Għal aktar informazzjoni fuq din l-iskema wiehed jista' jżur il-websajt tal-*Malta Enterprise* – maltaenterprise.com.mt. Il-kreditu ta' taxxa mitlub għandu jsir permezz tal-formola RA 15. Mill-1 ta' Jannar 2016 din l-iskema giet estiża sabiex tintitola nisa impjegati għal rashom jew negozji li huma b'maġġoranza kkontrollati minn nisa għal kreditu ta' taxxa sa massimu ta' €50,000.

Inċentiv lil Persuni li jkollhom Kwalifiki Għolja

Persuni barranin li jirċievu d-dhul pagabbli taħt forma ta' "kuntratt ta' impjegat kwalifikanti" fir-rigward ta' attivitajiet imwettqa f'Malta, jistgħu jagħżlu li jkunu sugġetti għat-taxxa fuq dak l-income b'rata fissa ta' 15%, bil-kundizzjoni li d-dhul jammonta għal mill-anqas €82,881, aġġustat annwalment skont l-Indiċi tal-Prezzijiet bl-Imnut. Ir-rata fissa ta' 15% hi applikabbli sa dhul massimu ta' €5,000,000 u l-eċċess huwa eżenti mit-taxxa.

Sabiex benefiċjarju jkun jista' jikkwalifika għar-rata mnaqqsa ta' taxxa, irid ikun f'impjegat li jikkostitwixxi 'kariga eliġibbli'.

Il-“kariga eliġibbli” tikkonsisti f’pożizzjoni għolja ta’ impjegieg speċifikata ma’ kumpanniji liċenzjati u/jew rikonoxxuti mill-Awtorità dwar is-Servizzi Finanzjarji (MFSA), l-Awtorità dwar il-Lotteriji u l-Loghob u l-Awtorità tat-Transport.

L-impjegieg eliġibbli jidhru fl-iskedi rispettivi fl-Avvizi Legali 106, 428 tal-2011 u 306 tal-2012.

L-applikazzjoni għandha ssir lill-MFSA fuq formola RA17 li tista’ titniżżel mill-websajt tas-CFR u/jew tal-MFSA. Il-formola mimlija għandha tiġi mehmuża mal-prospett tat-taxxa u pprezentata sat-30 ta’ Ġunju 2018.

Impjegieg Kwalifikanti fl-Innovazzjoni u fil-Kreattività – Avvizi Legali 106/2013

Din l-iskema hi applikabbli għal individwi li għandhom dhul minn emolumenti li jkunu mħallsa taht kuntratt kwalifikanti ta’ impjeg u li jkunu ġew riċevuti għal xogħol jew dmirijiet li jkunu twestqu f’Malta minn individwu li ma jkunx domiciljat f’Malta.

Kuntratt kwalifikanti ta’ impjeg jikkonsisti fi dhul sugġett għat-taxxa skont l-artikolu 4 (1) (b) tal-Att dwar it-Taxxa sugġett għal minimu ta’ €45,000. L-impjeg irid ikun direttament jinvolti l-iżvillupp ta’ prodotti diġitali innovattivi u kreattivi hekk kif approvati mill-*Malta Enterprise*.

Il-benefiċjarju jrid jippossedi kwalifiċi professjonali rikonoxxuti mill-*Malta Qualification Recognition Information Centre* jew ikollu esperjenza tal-impjeg eliġibbli hekk kif approvat mill-*Malta Enterprise*.

Individwu li jibbenefika minn dawn ir-regoli jiġi ntaxxat taht artikolu 56 (21) tal-Att dwar it-Taxxa bir-rata ta’ 15%. Meta ssir din

l-għażla, id-dhul taxxabbli b’din ir-rata jkun jikkostitwixxi l-ewwel parti tad-dhul totali tal-individwu.

Din l-għażla tapplika għal tliet snin konsekuttivi mis-sena li tippreċedi l-ewwel sena ta’ stima li tagħha l-individwu jkun sugġett għat-taxxa taht l-Att. Din il-kundizzjoni tapplika kemm għal individwi miż-Żona Ekonomika Ewropeja, kemm għal dawk Svizzeri kif ukoll għal ċittadini ta’ pajjiżi terzi.

Ir-Regoli (A.L 106/2013) jipprovdu skeda b’lista ta’ karigi li jikkwalifikaw u li huma sugġetti għall-approvazzjoni tal-*Malta Enterprise*. Għall-iskop ta’ din l-iskema għandha timtela l-formola RA18, li tista’ tinkiseb mid-dipartiment, u li għandha tiġi sottomessa mal-prospett tat-taxxa.

Ripatriazzjoni ta’ Persuni stabbiliti f’Qasam ta’ Eċċellenza

B’din l-iskema, xogħol li jsir hawn Malta minn persuna eliġibbli taht kuntratt ta’ impjeg jiġi ntaxxat bir-rata mnaqqsa ta’ 15% kif kontemplata fl-artikolu 56(25).

Ir-regoli jipprovdu illi r-remunerazzjoni trid tkun tammonta għal ammont minimu ta’ €75,000 u l-individwu eliġibbli jrid jipprova l-kompetenza professjonali tiegħu lil *Malta Enterprise*.

Individwu jitqies li hu eliġibbli għal din l-iskema jekk huwa stabbilit f’qasam ta’ eċċellenza u li jiġi lura bħala resident ordinarjament residenti f’Malta. L-individwu jrid ikun diġà resident ordinarju f’Malta għal perjodu ta’ mill-inqas għoxrin sena imma li ma kienx residenti ordinarju f’Malta fl-għaxar snin konsekuttivi ta’ qabel ir-ritorn tiegħu f’Malta.

F’dan il-kuntest “qasam ta’ eċċellenza” tfisser qasam ta’ kompetenza professjonali li fi

persuna eliġibbli jkun eċċella u liema qasam huwa rilevanti għas-setturi tal-manifattura, riċerka u żvilupp, kif jista' jkun imfisser fil-Linji Gwida li jinharġu mill-*Malta Enterprise*.

L-għażla ta' din l-iskema ma tapplikax għas-snin ta' stima li jiġu qabel is-sena ta' stima 2013, filwaqt li hija applikabbli għal 5 snin konsekuttivi.

Individwu li jikkwalifika u li jrid jibbenefika minn din l-iskema jrid jibgħat dikjarazzjoni ffirmata flimkien mal-formola tat-taxxa u li tkun approvata mill-*Malta Enterprise*.

Tnaqqis fit-taxxa rigward Apprendistat u Pjazzament ta' Xogħol - Avviż Legali 179/2014

Persuna li thaddem u li tipprovdi pjazzament ta' xogħol jew apprendistat, tista' tikkwalifika għal tnaqqis ekwivalenti għal €600 għal kull pjazzament ta' xogħol u €1,200 għal kull apprendistat. Dan it-tnaqqis huwa permess kontra d-dhul taxxabli tal-imsemmija persuna.

Dan it-tnaqqis huwa permess biss meta l-pjazzament ta' xogħol jew apprendistat, skont il-każ kif ikun, huwa tal-inqas ta' 6 xhur kontinwi u fejn dan it-tnaqqis ma jkunx kollu paċut mad-dhul tal-persuna li thaddem għas-sena li matulha saret l-ispiża, it-tnaqqis għandu jinġieב 'il quddiem u ssir it-tpaċija tiegħu kontra dhul tas-snin sussegwenti suċċessivament.

It-tnaqqis huwa permess biss meta l-persuna kwalifikanti ma tibbenefikax minn tnaqqis, kreditu ta' taxxa, jew kull forma oħra ta' assistenza fir-rigward tal-imsemmi impjieg minghand il-Gvern jew entità oħra tal-Gvern.

Tnaqqis għal Faddiema Maturi - Avviż Legali 180/2014

Meta persuna li thaddem tipprovdi impjieg lil persuna li l-età tagħha hija bejn 45 u 65 sena u li isimha jidher fuq ir-reġistru ta' nies qiegħda u li ilha fuq tali reġistru għal mill-inqas 6 xhur tista' tibbenefika minn tnaqqis ekwivalenti għal €5,800 fis-sena u li huwa permess kontra d-dhul taxxabli tal-imsemmija persuna;

Is-sentejn tnaqqis jibdeu mill-ewwel ġurnata tal-impjieg, u, sakemm l-impjegat jibqa' f'tali impjieg, persuna kwalifikanti tibbenefika minn tnaqqis ekwivalenti ta' €11,600 meta jgħaddu l-imsemmija sentejn;

Il-persuna li thaddem tibbenefika wkoll minn tnaqqis ekwivalenti ta' 50% tal-ispejjeż magħmula fit-taħriġ tal-impjegat (sa massimu ta' €400). Dan it-tnaqqis għandu jkun permess kontra d-dhul taxxabli tal-persuna kwalifikanti.

Eżenzjoni ta' taxxa lil persuna miżżewġa li tirritorna għax-xogħol

Koppja miżżewġa tista' tagħzel li tiġi ntaxxata bir-rati ta' taxxa ta' miżżewġin mingħajr ma jiġi ntaxxat id-dhul mill-impjieg tal-konjuġi (li ma jkunx dhul miksub minn ufficiċju ta' direttur), jekk:

- Il-konjuġi kien/et nieqes/nieqsa minn kull attività bi qligh għal mill-inqas 5 snin u li isem dik il-persuna ma kienx waqt dan iż-żmien fuq ir-reġistru tal-qgħad (Taqsimiet 1 u 2) kif stabbilit minn JobsPlus
- Il-konjuġi għandu/għandha aktar minn 40 sena, u
- Id-dhul tal-konjuġi ma jaqbiżx € 9,500

Dan l-inċentiv japplika għal perjodu ta' hames snin ta' stima konsekuttivi li tibda mis-

sena bażi li fiha l-konjuġi beda/bdjet xoghol. Wiehed irrid jimla il-formola RA19 biex ikun jista' jikkwalifika għal din l-eżenzjoni.

Kreditu ta' taxxa fuq Skema Personali tal-Irtirar

Dan l-inċentiv tat-taxxa huwa maħsub sabiex jinkoraġġixxi r-residenti Maltin biex jibdwew ifaddlu għall-pensjoni tagħhom billi jinvestu fi prodotti privati offruti mill-banek lokali, kumpanniji ta' assigurazzjoni tal-ħajja u istituzzjonijiet finanzjarji oħra. Hija tipprovdi għal kreditu ta' taxxa fir-rigward ta' kontribuzzjonijiet imħallsa lill skemi ta' rtirar personali jew ħlasijiet ta' *premiums* fir-rigward ta' polza ta' assigurazzjoni.

L-ammont tal-kreditu ta' taxxa huwa ekwivalenti għall-inqas minn:

15% tal-aggregat ta' kwalunkwe kontribuzzjoni magħmula jew *premiums* imħallsa minn persuna matul is-sena fir-rigward ta' shubija fi kwalunkwe skema ta' rtirar personali kif definiti fl-Att dwar Fondi Speċjali (Regolament) jew f'kull Att ieħor li jissostitwixxi dan l-Att, jew polza ta' assigurazzjoni miżmuma ma' kumpannija awtorizzata li tmexxi kummerċ fit-tul taħt l-Att tal-Assigurazzjoni tan-Negożju; u

€150.

Fil-każ ta' koppja miżżewġa residenti f'Malta, kull wiehed mill-konjuġi jista' jitlob il-kreditu (irrispettivament minn jekk ikunux użaw il-komputazzjoni ta' ġenitur, ta' persuna waħidha jew miżżewġa).

Il-kreditu ser ikun biss disponibbli fir-rigward ta' taxxa tad-dħul għas-sena li fiha tkun saret l-kontribuzzjoni jew il-*premium* u ma jistax jiġi ttrasferit għal sena oħra. Id-dħul li kontra tiegħu ikun ingħata l-kreditu ta' taxxa jiġi

kkunsidrata bħala l-ewwel parti tad-dħul.

Dan il-kreditu tat-taxxa jista' jintalab fil-kaxxa 30 tal-prospett tat-taxxa.

Seed Investment Scheme

L-iskema ta' *Seed Investment* toffri inċentiv f'forma ta' kreditu ta' taxxa lill-persuni residenti jew li joperaw f'Malta u li qegħdin jibdwew investment gdid. Din l-inizjattiva dahlet fis-seħħ fil-1 ta' Jannar 2017 u tibqa' effettiva sal-31 ta' Diċembru 2019. Skont dawn ir-regoli, kull investitur kwalifikanti se jibbenefika minn kreditu tat-taxxa ta' 35% tal-valur aggregat tal-investimenti magħmula fil-kumpannija kwalifikanti, sakemm il-kreditu tat-taxxa totali ma jeċċedix l-€250,000 kull sena.

Il-kreditu jista' jiġi paċut kontra t-taxxa dovuta mill-investitur kwalifikanti fir-rigward ta' kull dħul u l-qliġ li qala' fis-sena bażi meta sar l-investment. Kull ammont ta' kreditu ta' taxxa li ma jkunx ġie kompletament assorbit jista' jinqata' kontra t-taxxa dovuta għas-sena ta' stima sussegwenti.

Biex wiehed jikkwalifika għal dan il-kreditu ta' taxxa jkun meħtieġ jimla l-formola RA20.

Il-kreditu ta' taxxa rilevanti jista' jiġi mnaqqas f' kaxxa 30 tal-prospett tat-taxxa.

Għal aktar informazzjoni fuq din l-iskema wiehed jista' jikkuntattja lil Mimcol jew iżur il-websajt mimcol.com.mt.

Kreditu ta' taxxa fuq l-iskema Spizerija tal-Għażla Tiegħek

Spizeriji li jipprovdu s-servizz tat-twassil fid-djar tal-medicina bħala parti mill-estensjoni tal-iskema Spizerija tal-Għażla Tiegħek (POYC), jistgħu jikkwalifikaw għal kreditu

tat-taxxa ekwivalenti għall-100% ta' l-ispiża minfuqa minn kull spiżerija li tipparteċipa f'din l-estensjoni tal-POYC. Il-massimu ta' kreditu ta' taxxa huwa ta' €14,000. Il-kreditu tat-taxxa jkopri n-nefqa fuq il-vetturi u l-haddiema meħtieġa biex jingħata dan is-servizz ta' konsenja tal-mediċini fid-djar.

Il-kreditu tat-taxxa jkopri wkoll in-nefqa fuq xiri ta' tagħmir, kif kien jingħata fl-iskema oriġinali. Ma jista' jintalab l-ebda kreditu ta' taxxa għal kwalunkwe spiża li ntefget wara l-31 ta' Diċembru 2019.

Għall-iskop ta' din l-iskema wieħed irid jimla l-forma RA22, li tista' tinkiseb mid-Dipartiment, u li għandha tiġi mimlija u sottomessa mal-prospett tat-taxxa. Il-kreditu ta' taxxa relevanti jista' jiġi mnaqqas f' kaxxa 30 tal-prospett tat-taxxa.

Kreditu ta' taxxa dwar Kwalifiki Relevanti għall-Industrija – Formola RA10

Dawn ir-Regoli jissostitwixxu r-regoli bl-istess titolu li qabel kienu amministrati mill-Malta Enterprise iżda li issa waqgħu taħt il-Ministeru tal-Edukazzjoni. Dawn jipprovdu kreditu ta' taxxa sa 70% tal-ispejjeż tal-istudju mħallsa minn student għal ċertifikazzjoni, Degree jew *Post Graduate Degree* kif approvat mill-Ministeru għall-Edukazzjoni.

Il-kreditu tat-taxxa, li jkun effettiv mill-1 ta' Jannar 2017, jitnaqqas mit-taxxa tal-istudent fuq id-dhul taxxabli tiegħu għas-sena ta' stima li tibda fis-sena wara dik li fiha tinkiseb il-kwalifika rilevanti. Kull kreditu ta' taxxa li ma jiġix assorbit jista' jiġi trasferit biex jithalla bħala kreditu ta' taxxa għall-ghaxar snin ta' stima sussegwenti.

Mizura ġdida hija li l-benefiċjarju tal-kreditu tat-taxxa jista' jkun jew l-istudent jew il-ġenituri tiegħu / tagħha.

L-ispejjeż tal-istudju jinkludu l-miżati mħallsa mill-istudent jew mill-ġenituri għall-università jew istituzzjoni kemm għall-ammissjoni kif ukoll għal attendenza għall-kors u għall-eżamijiet meħtieġa biex tinkiseb il-kwalifika rilevanti.

Id-dokumentazzjoni li ġejja għandha tiġi sottomessa bid-dikjarazzjoni tat-taxxa għall-ewwel sena ta' stima li fiha jintalab il-kreditu tat-taxxa:

- a) Dikjarazzjoni li l-individwu li jittlob il-kreditu tat-taxxa ma kienx intitolat minn kwalunkwe sors għal xi rimborż jew kumpens għall-ispejjeż li fuqhom il-kreditu tat-taxxa ġie ddikjarat:
- b) Kopja taċ-ċertifikat maħruġ mill-università jew istituzzjoni li tipprovdi l-kors, li jikkonferma it-tlestija b'suċċess tal-kors; u
- c) Kopja taċ-ċertifikat tal-kreditu tat-taxxa maħruġ mid-Dipartiment tal-Edukazzjoni li jikkonferma li l-kwalifika miksuba hija kwalifika rilevanti.

L-ebda ċertifikat ta' kreditu ta' taxxa ma jista' jinħareġ fir-rigward ta' kors ta' studju li jibda wara l-31 ta' Diċembru 2020 u fir-rigward ta' applikazzjonijiet sottomessi lill-Ministeru wara sentejn mill-ġurnata li fiha tinkiseb il-kwalifika rilevanti. L-amministrazzjoni u l-ipproċessar tal-applikazzjonijiet sottomessi wara l-31 ta' Diċembru 2016, huma assenjati lill-Ministeru għall-Edukazzjoni u l-Impjegi. Għal dan il-ghan għandha tintela l-formola rilevanti tal- RA 10 li għandha tiġi mehmuża mal-prospett tat-taxxa.

Il-kreditu tat-taxxa jista' jitnaqqas fil-Kaxxa 30 tal-prospett tat-taxxa.

Impjegj fl-Avjazzjoni (Taxxa Personali) A.L 177/2016

Din l-inizjattiva tipprovdi għar-rata tal-benefiċċju tat-taxxa ta' 15% għall-individwi mhux domiciljati u li huma impjegati fis-settur tal-Avjazzjoni.

L-ammont minimu ta' dhul taxxabli li jibbenefika minn din ir-rata huwa ta' €45,000 (bl-esklużjoni tal-valur annwali ta' kwalunkwe *Fringe Benefit*) u għandu jikkonsisti f' emolumenti minn uffiċċju eliġibbli. Il-15% għandhom japplikaw mingħajr il-possibbiltà li tintalab kwalunkwe eżenzjoni, tnaqqis, kreditu ta' taxxa jew xi set off ta' kull xorta.

Għal individwi miż-Żona Ekonomika Ewropeja u individwi mill-Isvizzera, din

l-għażla tapplika għal perjodu konsekuttiv ta' hames snin, li tibda mill-ewwel sena ta' stima li fiha l-individwu konċernat huwa suġġett għat-taxxa taħt il-provvizjonijiet tal-Att dwar it-Taxxa fuq l-*Income*, filwaqt li individwu minn pajjiżi oħra din l-opzjoni tapplika għal perjodu konsekuttiv ta' erba' snin.

Applikazzjoni għal determinazzjoni formali li tikkonċerna l-eliġibilità taħt dawn ir-regoli għandha ssir fuq il-formola hekk kif rikjesta mill-Awtorità tat-Trasport f'Malta.

L-iskeda għall-Avviż Legali 177/2016 tipprovdi lista ta' l-impjegati eliġibbli. Għall-iskop ta' din l-iskema wiehed irid jimla l-forma RA21, li tista' tinkiseb mit-*Taxpayer Service*, u li għandha tiġi mimlija u sottomessa mal-prospett tat-taxxa.

KREDITI U TNAQQIS TA' TAXXA APPLIKABBLI MILL-1 TA' JANNAR 2017

Rimborż ta' taxxa fuq pensjonijiet.

Dhul li jinkiseb minn individwi mill-1 ta' Jannar 2017 li jkun derivat minn pensjoni tas-sigurtà soċjali, pensjoni tat-teżor u minn kwalunkwe pensjoni oħra lokali jew barranija qed ikun suġġett għal rimborż skont il-limiti stabbiliti msemmija hawn taħt.

Dan il-benefiċċju japplika għal individwi li kellhom mill-inqas 61 sena fis-sena meta

rċevew tali pensjoni.

Il-limiti ta' dhul eżenti tal-pensjoni li jikkwalifikaw għas-sena bażi 2017 huma kif ġej:

- għal individwi li jużaw ir-rati tat-taxxa ta' Persuna Wahidha l-limitu huwa ta' €10,500;
- għal individwi li jużaw ir-rati tat-taxxa ta' miżżewġin l-limitu huwa ta' € 13,000 u huma suġġetti għal rimborż wkoll fuq kwalunkwe

dħul addizzjonali ieħor sa €500.

- fil-każ ta' individwi li jużaw ir-rati ta' Ġenitur il-limitu suġġett għal rimborż jammonta għal € 11,500.

Aktar informazzjoni wieħed jista' isibha fis-sezzjonijiet 3 u 26A ta' dan il-ktejjeb.

Skema ta' Pensjoni Okkupazzjonali Volontarja

Din l-skema tal-pensjoni dahlet fis-seħħ mill-1 ta' Jannar 2017 bl-Avviż Legali 228 tal-2017.

Il-benefiċċji tat-taxxa għall-impjegat huma kif ġej:

- Kreditu fiskali annwali disponibbli għal impjegati li volontarjament jagħmlu kontribuzzjonijiet addizzjonali fl-iskema ta' min iħaddem, li jammonta għal l-inqas minn 15% tal-ammont ikkontribwit matul sena u €150 fis-sena;
- L-ebda tassazzjoni għall-impjegat taht ir-Regoli tal-*Fringe Benefits* fir-rigward ta' kontribuzzjonijiet magħmula minn min iħaddem għall-benefiċċju tal-impjegat.

Kwalunkwe kreditu tat-taxxa mhux utilizzat ma jistax jinġarr 'l quddiem mill-impjegat biex jinqata' kontra xi taxa fuq id-dħul dovut fis-snin ta' stima sussegwenti. Madankollu, il-kreditu tat-taxxa jista' jiġi paċut kontra t-taxxa dovuta fuq id-dħul totali tal-impjegat u mhux limitat għat-taxxa dovuta fuq id-dħul tal-impjegat.

Il-kontribuzzjonijiet kollha għandhom jiġu rrapportati fuq id-Dikjarazzjoni tal-Qligh tal-Payee (FS3) skont is-Sistema ta' *Final Settlement System* (FSS). Il-kreditu tat-taxxa

relevanti jista' jiġi mnaqqas fil-Kaxxa 30 tad-prospett tat-taxxa.

Il-benefiċċji tat-taxxa għal min iħaddem huma kif ġej:

- Kreditu ta' taxa annwali disponibbli għal min iħaddem li jammonta għal inqas minn 15% tal-ammont ta' kontribuzzjonijiet imħallsa u €150 għal kull impjegat li fir-rigward tiegħu jithallsu l-kontribuzzjonijiet;
- Tnaqqis fit-taxxa għal min iħaddem fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet imħallsa, sa massimu ta' €2,000 għal kull impjegat fis-sena.

Bix min iħaddem ikun jista' jibbenefika minn dan it-tnaqqis irid jimla l-formola RA23 u jibgħatha mal-formola tat-taxxa.

Tnaqqis ta' taxa dwar Proġetti ta' Tisbiħ

Din l-inizjattiva tipprovd i għal tnaqqis ta' taxa fuq id-dħul fir-rigward tan-nefqa minn individwu li jeżerċita negozju fir-rigward ta' proġett kwalifikanti.

In-nefqa trid issir fl-1 ta' Jannar 2017 jew wara u l-proġett kwalifikanti huwa definit bħala proġett ta' tisbiħ jew proġett ieħor utli għall-komunità lokali li ġie approvat bħala tali mill-Kunsill Lokali u d-Direttorat responsabbli għall-Kunsilli Lokali.

Tali Proġett għandu jkun kompletament tal-komunità u li fih il-persuna li tikkwalifika ma żżomm l-ebda drittijiet ta' proprjetà u li ma tkunx imħallsa bi kwalunkwe mod.

It-tnaqqis huwa ekwivalenti għal 120% tal-ispejjeż f'xi sena u li tista' tintalab kontra d-dħul taxxabli ta' dik il-persuna, sa massimu ta' €90,000 fi kwalunkwe sena.

Sabiex jibbenefika minn dan it-tnaqqis, ebda tnaqqis iehor ma jista' jintalab fir-rigward tal-istess nefqa u fejn il-persuna li tikkwalifika tibbenefika minn kwalunkwe forma ta' assistenza fir-rigward tal-imsemmija nefqa mill-Gvern jew minn kwalunkwe entità oħra, l-ammont ta' benefiċċju jew assistenza hija mnaqqsa min-nefqa li fuqha jista' jintalab it-tnaqqis taht dawn ir-regoli. L-istess persuna li tikkwalifika ma tistax titlob tnaqqis għal aktar minn proġett kwalifikanti wiehed fi kwalunkwe sena. Wiehed għandu jimla l-formola RA27 biex ikun jista' jappika.

Tnaqqis tal-Ispejjeż għat-Trasport tal-Impjegati

Persuna li tmexxi negozju, professjoni jew vokazzjoni kif stabbilit fis-subartikolu 4 (1) ta' l-Att, jista' jitolb tnaqqis kontra d-dhul tiegħu ekwivalenti għal 150% tal-ispejjeż tat-trasport tal-impjegati li jkunu saru fis-sena relattiva.

L-ispejjeż tat-trasport tal-impjegati għal fini ta' din l-inizjattiva tisser spejjeż għat-trasport tal-impjegati lejn u mill-post tax-xogħol permezz ta' mezzi ta' trasport organizzati u li kapaci jgħorru aktar minn tmien persuni.

L-impriza tista' titlob l-anqas minn:

1) €25,000 tal-ispejjeż tat-trasport tal-impjegati li għandhom l-intrapriża fis-sena ta' qabel is-sena ta' stima; jew

2) €300 għal kull impjegat li l-ispejjeż tat-trasport tagħhom saru mill-intrapriża fis-sena ta' qabel is-sena ta' stima.

It-tnaqqis disponibbli taht dawn ir-regoli jista' jsir biss jekk l-intrapriża li qed tibbenefika:

- (a) iżżomm rekords xierqa tal-ispejjeż tat-trasport tal-impjegati li fir-rigward tagħhom it-tnaqqis ikun mitlub;
- (b) titlob it-tnaqqis fil-prospett tat-taxxa tad-dhul relattiva għas-sena bażi li fiha ntefqu l-ispejjeż tat-trasport tal-impjegati;
- (c) tissottometti mal-prospett tat-taxxa dikjarazzjoni minn Accountant Pubbliku fejn jiċċertifika li l-intrapriża kkalkulat b'mod korrett l-ispejjeż msemmija.

Wiehed għandu jimla il-formola RA 25 biex ikun jista' japplika għal dan it-tnaqqis.

Kreditu ta' taxxa fuq riċerka, żvilupp u Innovazzjoni – Malta Enterprise

Għal aktar informazzjoni fuq krediti ta' taxxa li jaqgħu taht din l-inizjattiva wiehed jista' jżur il-websajt ta' *Malta Enterprise* - www.maltaenterprise.com.

Bixx wiehed jiehu dawn il-krediti ta' taxxa jrid jimla u jibgħat il-formola RA24 mal-prospett tat-taxxa.

DHUL MINN EMOLUMENTI U NEGOZJU

F'paġna 2 tal-formola għandek tiddikjara d-dhul kollu tiegħek minn emolumenti u negozju. Jekk it-*tax status* tiegħek huwa "Persuna Wahidha", jiġifieri ġuveni/xejba, separat/a jew armel/armla, għandek tniżżel id-dhul tiegħek taht il-kolonna "Tiegħi". Jekk it-

tax status tiegħek huwa "miżżewġin u nghixu flimkien" id-dhul tal-konjuġi responsabbli għandu jtniżżel taht il-kolonna "Tiegħi" u dak tal-konjuġi l-iehor taht il-kolonna "Tal-Konjuġi". Jekk inti ġenitur wiehed (*single parent*) niżżel id-dhul tiegħek taht il-kolonna "Tiegħi".

In-numri li ssib minn din il-faċċata 'l quddiem jikkorrispondu man-numru tal-kaxx li hemm fuq il-formola tat-taxxa.

1. Impjieg jew Kariga

F'din it-taqsimha għandek tinkludi d-dhul li rċevejt minn impjieg jew kariga matul is-sena. Dan għandu jinkludi:

- salarju u paga; Bonus Nazzjonali u bonuses oħrajn; ħlasijiet għal sahra; *director's fees*; il-valur annwali ta' ikel u residenza b'xejn; u ħlasijiet u *allowances* oħra, inklużi *commissions*.

Għal kull impjieg jew kariga għandek tniżżel in-numru tal-PE ta' min ħallsek.

L-ammont li tiddikjara għandu jkun l-ammont gross ta' emolumenti li jidher fl-FS3, ipprovduta mill-payer tiegħek. Ehmeż il-formoli FS3 ma' paġna 3 tal-formola tat-taxxa.

Jekk int jew il-konjuġi rċevejtu *director's fees* dawn għandhom jiġu inklużi f'kaxxa 1d jew 1e skont il-każ. Fuqhom ma tistax tiġi applikata komputazzjoni separata.

Dhul minn impjieg *Part-Time*

M'għandekx tiddikjara d-dhul minn xogħol part-time sa €10,000 li jikkwalifika taħt ir-Regoli dwar xogħol *Part-Time* u li minnu diġà tkun tnaqqasit le it-taxxa bir-rata speċjali ta' 15%. Iddikjara biss meta tkun trid titlob lura t-taxxa mnaqqsa minnu. F'dan il-każ għandek tinkludi d-dhul gross mill-part-time f'din il-kaxxa u titlob lura t-taxxa mnaqqsa minnu fil-linja numru 35. Ma' paġna 3 tal-formola ehmeż FS3 għal kull impjieg part-time li minnu qiegħed tiddikjara dhul. Dhul minn xogħol part-time 'il fuq minn €10,000 għandu jiġi inkluż f'Taqsimha 1.

Rati ta' taxxa mnaqqsa għall-uffiċjali tal-Pulizija

Dhul riċevut għal xogħol extra mwettqa mill-uffiċjali tal-Pulizija se jkun intaxxat separatament bir-rata ta' 15% u wieħed ma għandux jinkludi dan id-dhul fil-prospett tat-taxxa sakemm l-individwu ma jridx li jitlob lura t-taxxa imħallsa.

Taxxa ta' 7.5% fuq dhul minn attivita' sportiva

Plejer tal-futbol professjonali, reġistrat mal-*Malta Football Association*, jew plejer tal-waterpolo reġistrat mal-*Malta Aquatic Association* li kellu dhul intaxxat bir-rata speċjali ta' 7.5% ma għandux jinkludi dan id-dhul fil-prospett tat-taxxa sakemm l-individwu ma jridx li jitlob lura t-taxxa imħallsa.

F'dan il-każ, wieħed għandu jinkludi d-dhul tal-futbol fil-kaxxa 1 u jitlob it-taxxa diġà mnaqqsa fil-kaxxa 35.

Mill-1 ta' Jannar 2016 din l-inizjattiva giet estiża wkoll għall-coaches u sportivi professjonali.

Informazzjoni oħra

Jekk fis-sena 2017 irċevejt xi arretrati ta' paga li jirreferu għas-sniin ta' qabel, dawn huma taxxabli fl-2017 u għandhom jiġu inklużi f'taqsimha 1. Jekk għandek banka tal-lottu, tiddikjara id-dhul tiegħek f'din it-taqsimha imma fit-taqsimha numru 2. Għalkemm ingħatajt FS3 mid-dipartiment ikkonċernat, dan huwa dhul minn senġha jew negozju u mhux minn impjieg.

Tajjeb tkun taf li jekk inti persuna li t-taxxa tiegħek tinħadem bir-rata ta' "single" u matul l-2017 irċevejt biss dhul minn impjieg li ma qabiżx l-€9,500, dan id-dhul mhux taxxabli.

Għalhekk, jekk pereżempju d-dhul mill-impjegieg tiegħek matul 2017 ammonta għal €9,400, inti tista' tiddikjara dan l-ammont fil-kaxxa 1a u tnaqqas €300 (€9,400 - €9,100) fil-kaxxa 6.

Eżenzjoni mit-taxxa għal Stipendji tal-istudenti

Tajjeb tinnota li stipendji tal-istudenti huma eżenti mit-taxxa tad-dhul u għalhekk m'għandhomx jiġu inklużi fil-prospett tat-taxxa.

2. Sengħa, Negozju, Professjoni, Vokazzjoni

Għal kull sengħa, negozju, professjoni jew vokazzjoni niżżel in-numru tal-VAT. Jekk inti eżenti minn numru tar-reġistrazzjoni tal-VAT niżżel 'mhux applikabbli'. F'każ li dan id-dhul kien ġej minn xi negozju bi sħab (*partnership*) immarka l-kaxxa rispettiva fuq il-formola.

Jekk kellek telf indika dan l-ammont permezz ta' parentesi (*brackets*).

Ma' paġna 3 tal-formola ehmeż rendikont shiħ u ffirmat li juri kif wasalt għall-qliġh jew telf nett li kellek. Minbarra l-formola qed tircievi specimen ta' dan ir-Rendikont. Tista' timlih, tiffirmah u tehmżu ma' paġna 3 tal-formola.

F'każ li d-dhul ġej minn xi negozju bi sħab, fuq ir-rendikont għandek tikteb: (1) in-numru tal-partnership (2) l-isem u kunjom tal-*partners* l-oħra (3) in-numru tal-ID ta' kull wieħed minnhom. Tajjeb tkun taf li l-liġi tipprovdi li jsiru l-verifiki neċessarji mad-Dipartiment tal-VAT dwar il-bejgħ (*sales*) u x-xiri (*purchases*).

Jekk kellek xi telf min-negozju fis-snin ta' qabel, u li jista' jinqata' kontra d-dhul

taxxabli ta' din is-sena, dan m'għandux jiġi ddiġjarat hawn imma f'kaxxa 21 fuq paġna 3 tal-formola tat-taxxa.

Part-Time minn xogħol għal rasek

Huwa importanti jingħad l-ammont ta' profitt kwalifikabbli għat-tnaqqis ta' 15% fuq xogħol għal rasek part-time huwa ta' €12,000.

Bejgħ ta' prodotti tal-biedja

Jekk kellek xi dhul minn bejgħ ta' prodotti tal-biedja, irreferi għall-fuljett li jitqassam mal-formola RA1 biex jgħinek timla din il-parti.

Dhul minn Ospitar ta' Studenti

Jekk inti reġistrat mal-Awtorita tat-Turiżmu bl-iskop li tospita studenti u rċevejt pagamenti minghand skola tal-lingwi registrata inti għandek timla l-formola RA6 (kopja ta' din il-formola tista' tintalab lit-*Taxpayer Service*) l-formola RA6, flimkien mar-rendikonti li rċevejt mill-iskejjel li juru l-ammont gross tal-pagamenti, għandhom jiġu mehmuża ma' paġna 3 tal-formola tat-taxxa.

3. Pensjonijiet u Benefiċċji ta' Sigurtà Soċjali

Wieħed għandu jniżżel in-numru tal-PE (jew xi numru ieħor ta' riferenza) ta' min hallsek il-pensjoni u d-dhul gross li rċevejt minn kull pensjoni lokali jew barranija. Flief għall-pensjoni tas-Sigurtà Soċjali, għandu jkollok FS3 jew xi statement simili għal kull ammont ta' dhul minn pensjoni li tiddikjara hawnhekk. Dawn għandek tehmizhom ma' paġna 3 tal-formola tat-taxxa. Pensjonanti li jircievu Pensjoni tas-Sigurtà Soċjali m'għandhomx jehmżu statements tal-pensjoni tas-Sigurtà Soċjali mal-formola tat-taxxa.

Benefiċċji ta' Sigurtà Soċjali, bhall-benefiċċju għall-qgħad jew benefiċċju għall-mard huma taxxabli u għandhom jiġu ddikjarati wkoll fil-kaxxa numru 3.

War Pensions u ċerti allowances jew benefiċċji mhallsin taħt l-Att tas-Sigurtà Soċjali li huma eżenti mit-taxxa m'għandhomx jiġu ddikjarati.

Jekk trid tiehu lura t-taxxa li tnaqqas b'l-FSS minn xi pensjoni lokali, dan tista' tagħmlu aktar 'l isfel, fin-numru 35.

Huwa importanti li wieħed jinnota li għalkemm il-pensjonijiet ġew suġġetti għal rimborż mit-taxxa, dawn xorta waħda jridu jiġu ddikjarati f'din it-taqsim.

Permezz tal-Avviz Legali 42 tal-2017, ġew introdotti *rebates* tat-taxxa ġodda għall-pensjonanti. Dawn ir-regoli dahlu fis-sehħ fir-rigward ta' dħul miksub mill-1 ta' Jannar 2017.

Din il-miżura ġdida se tiżgura li l-pensjonanti li d-dħul tal-pensjoni tagħhom jaqbez *it-tax free threshold* rispettiv se jkollhom ammont minn dan id-dħul tal-pensjoni tagħhom li mhux se jkun suġġett għat-taxxa. Dan l-ammont se jżidied aktar fis-sena bażi 2018.

Dan il-benefiċċju japplika għal individwi li kellhom mill-inqas 61 sena fis-sena meta rċevew tali pensjoni u li qed jirċievu dħul minn kwalunkwe pensjoni inkluż pensjoni tas-sigurtà soċjali, pensjoni tat-teżor kif ukoll pensjonijiet oħra lokali u barrani.

Ir-*rebate* tat-taxxa ma jistax johloq l-ebda rifużjoni tat-taxxa u lanqas jista' jiġi trasferit 'l quddiem jekk ma jintużax kompletament. Għal eżempji dwar kif dawn il-krediti tat-taxxa huma applikati, jekk joghġbok irreferi għall-paġna 36.

4. Impjeg barra minn Malta

F'din il-kaxxa għandek tiddikjara l-ammont gross ta' emolumenti li rċevejt matul is-sena skont kuntratt ta' impjeg li għalih kien meħtieġ li jsir xogħol jew dmirijiet prinċipalment barra minn Malta. Niżżel fil-kaxxa li hemm apposta n-numru tal-PE (jekk ikun il-każ) ta' min iħaddmek. Dwar kull impjeg barra minn Malta ehmeż ma' paġna 3 tal-formola statement separat li jinkludi d-dettalji li ġejjin:

- il-pajjiż fejn wettaqt id-dmirijiet;
- l-isem u n-numru tal-PE ta' min iħaddmek;
- it-tul ta' żmien tal-kuntratt; u
- l-ammont ta' income *gross* (ewro).

Aghmel sinjal fil-kaxxa jekk (inti jew il-konjuġi tiegħek, jekk miżżewweġ) tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' impjeg barra minn Malta u tixtieq li dan id-dħul jiġi ntaxxat bil-15%.

Importanti li tkun taf li d-dħul minn impjeg barrani jiġi ntaxxat bħala l-ewwel parti tad-dħul. Ara paġna 38 dwar kif tikkalkula t-taxxa f'każ ta' impjeg barrani.

5. Sub-Total

Għodd il-kaxex 1 sa 4 u niżżel it-totali fil-kaxex 5a u 5b.

6. Tnaqqis minn Impjeg jew Kariga

F'din il-kaxxa tista' tnaqqas xi spejjeż li għandhom x'jaqsmu direttament mad-dħul li ddikjarajt fil-kaxex 1 (dħul minn impjeg jew kariga) u 4 (dħul minn impjeg barra minn Malta). It-tnaqqis ma jistax ikun oghla mid-dħul li għalih ikun jirreferi. Jiġifieri ma tistax tiddikjara telf fuq id-dħul ta' income mill-impjeg tiegħek. M'għandekx tnaqqas il-kontribuzzjonijiet tas-Sigurtà Soċjali mhallsin minnek għal impjeg li ddikjarajt fil-kaxxa numru 1.

Taxxa li tnaqqisitlek bl-FSS fuq dħul minn impjeg għandha tiġi ddikjarata fil-kaxxa 35.

Tajjeb tkun taf li jekk inti individwu li taxxa tiegħek hija kkalkulata bir-rati tat-taxxa ta' persuna waħidha u matul 2017 rċevejt biss dħul minn impjeg li ma jaqbiżx €9,500, inti mhux ser tkun intaxxata.

Għalhekk, jekk per eżempju d-dħul mill-impjeg tiegħek matul 2017 ammonta għal €9,400, inti għandek tnaqqas €300 (€9,400 - € 9,100) f'din il-kaxxa.

7. Eżenzjonijiet

F'din il-taqsimha tista' tnaqqas xi dħul li ddikjarajt fil-kaxex 1, 2 u 3 li huwa eżenti mit-taxxa.

Eżenzjonijiet fuq *Royalties* li jirriżultaw minn privattivi

Royalties u dħul iehor li ġej minn privattivi fuq invenzjonijiet huma eżenti mit-taxxa tad-dħul. Dan l-inċentiv ma jillimitax l-eżenzjoni għal privattivi reġistrati f'Malta u/jew li r-riċerka u l-iżvilupp tagħhom saret f'Malta. Madankollu individwu ma jkunx intitolat li jkollu eżenzjoni mit-taxxa fuq xi ammont ta' income li jirriżulta

lilu jekk dan l-individwu ma jkunx wettaq (waħdu jew ma' xi persuni oħra), riċerka, ipplanar, ipproċessar, ittestjar, ħolqien, iddisinjar, żvilupp jew attivita oħra simili li twassal għall-invenzjoni li hija s-suġġett tal-privattiva kwalifikanti.

L-eżenzjoni tista' tinkiseb fuq approvazzjoni tal-*Malta Enterprise* wara li tkun saret l-applikazzjoni. Il-*Malta Enterprise* tista' titlob l-applikant kull dokumentazzjoni u informazzjoni rilevanti biex tasal għad-deċizjoni.

8. Total tad-Dħul minn Emolumenti u Negozju

Naqqas il-kaxex 6a u 7a mill-kaxxa 5a u ikteb ir-riżultat f'kaxxa 8a. Jekk il-formola qed timtela minn koppja miżżewġa naqqas ukoll il-kaxex 6b u 7b mill-kaxxa 5b u ikteb ir-riżultat fil-kaxxa 8b.

Il-kaxxa 8a (kif ukoll il-kaxxa 8b fil-każ ta' koppja miżżewġa) qatt m'għandha titthalla vojta. F'każ li m'għandek x'tikteb xejn allura niżżel "0". Jekk l-ammonti fil-kaxex 8a jew 8b huma negattivi (jiġifieri jkun sar telf minn xi sengħa jew negozju) indika dawn l-ammonti permezz ta' parentesi.

Dħul Minn Investimenti, Qligh Kapitali u Dħul Iehor

9. Dħul minn Investimenti Lokali

Dividendi Lokali

Hawn wiehed isib żewġ kategoriji ta' dividendi:

Fil-kaxxa 9ai irid jiġi ddikjarat id-dividend gross li ġej minn ishma elenkati fil-

Borża, filwaqt li fil-kaxxa 9aai irid jitniżżel l-ammont ta' dividendi gross lokali oħra.

Il-trattament tat-taxxa ta' dividendi lokali hu kif imfisser hawn taht:

Persuni li jużaw ir-rati ta' taxxa ta' persuna waħidha li kellhom dħul ta':

- anqas minn €19,500 eskluż kull dividend, jistgħu jiddikjaraw biss l-ammont ta' dividendi li meta jiżdied mad-dhul taxxabli l-ieħor tagħhom, ma jaqbiżx it-total ta' €19,500;
- aktar minn €19,500 eskluż kull dividend, ma jistgħux jiddikjaraw dividendi.

Persuni li jużaw ir-rati ta' taxa ta' miżżewġin li kellhom dhul ta':

- anqas minn €28,700 eskluż kull dividend, jistgħu jiddikjaraw biss l-ammont ta' dividendi li meta jiżdied mad-dhul taxxabli l-ieħor tagħhom, ma jaqbiżx it-total ta' €28,700;
- aktar minn €28,700 eskluż kull dividend, ma jistgħux jiddikjaraw dividendi.

Persuni li jużaw ir-rati ta' taxa ta' ġenitur li kellhom dhul ta':

- anqas minn €21,200 eskluż kull dividend, jistgħu jiddikjaraw biss l-ammont ta' dividendi li meta jiżdied mad-dhul taxxabli l-ieħor tagħhom, ma jaqbiżx it-total ta' €21,200;
- aktar minn €21,200 eskluż kull dividend, ma jistgħux jiddikjaraw dividendi.

Huwa importanti li tkun taf li għall-iskop tal-kalkoli hawn fuq imsemmija, meta persuna tircievi aktar minn dividend wiehed, l-ammont aggregat ta' dawn id-dividendi għandu jitqies bhala dividend wiehed.

Barra minn hekk fil-każ fejn persuna hija intitolata li titlob tnaqqis kontra dividendi dikjarati fil-prospett tat-taxxa, l-ammont jew il-porzjon ta' dak id-dividend, sal-ammont tal-imsemmi tnaqqis, jista' jiġi ddikjarat. F'każijiet bħal dawn wiehed jista' jżid l-ammont ta' dan it-tnaqqis ma' l-ammont rispettiv tat-threshold relevanti hawn fuq imsemmija.

L-eżempji li ġejjin għandhom jgħinuk tasal għall-ammont korrett ta' dividendi

li għandhom jiġu inkluzi fis-self-assessment.

Eżempju 1

Persuna waħidha tircievi dhul minn impjeg ta' €18,000 u dividendi aggregati lokali (gross) ta' €3,000. L-ammont ta' dividendi huwa magħmul minn €2,000 minn kumpanija A, u €1,000 minn kumpanija B. It-taxxa minn ras il-ghajn fuq dawn id-dividendi tammonta għal €1,050.

Dhul taxxabli eskluż dividendi aggregati (gross)	€18,000
Naqqas Threshold (rati ta' persuna waħidha)	€19,500

Peress li d-dhul taxxabli tal-persuna, eskluż l-ammont aggregat tad-dividendi, ma jaqbiżx €19,500, din il-persuna tista' tiddikjara €1,500 dividendi fil-kaxxa 9a u titlob ammont proporzjonali tat-taxxa minn ras il-ghajn fil-kaxxa 38. F'dan l-eżempju t-taxxa minn ras il-ghajn li tista' tkun mitluba hija determinata billi tiddividi d-dividendi li jiġu ddikjarati fil-kaxxa 9a (€1,500) bid-dividendi totali (€3,000) u timmultiplika r-riżultat bit-taxxa minn ras il-ghajn (€1,050), jiġifieri $1500/3000 \times 1050$. Għalhekk f'dan il-każ €525 taxa minn ras il-ghajn tista' tinalab fil-kaxxa 38a jew 38b.

Eżempju 2

Persuna li tikkwalifika għar-rati ta' taxa ta' ġenitur li tircievi dhul minn impjeg ta' €32,000 u ammont aggregat ta' dividendi lokali (gross) ta' €5,000. L-ammont ta' dividendi gross huwa magħmul minn €3,000 minn kumpanija A, €1,000 minn kumpanija B u €1,000 minn kumpanija C.

Dhul taxxabli eskluż dividendi aggregati (gross)	€32,000
Naqqas Threshold (rati ta' ġenitur)	€21,200

Peress li d-dhul taxxabli tal-individwu, eskluz l-ammont aggregat tad-dividendi, jeċċedi t-threshold relattiva (€21,200), id-dhul ta' dividendi (€5,000) m'għandux ikun iddikjarat fil-prospett tat-taxxa.

Eżempju 3

Koppja miżżewġa li ma tikkwalifikax għar-rati ta' ġenitur, fejn il-konjuġi A għandu dhul minn impjeg ta' €19,000 u l-konjuġi B għandha dhul minn impjeg ta' €9,500. Din il-koppja tircievi wkoll dividendi gross ta' €4,200. It-taxxa minn ras il-ghajn fuq dawn id-dividendi tammonta għal €1,470.

It-trattament ta' taxxa tad-dividendi f'dan l-eżempju huwa kif ġej:

Għażla 1: Komputazzjoni separata

Konjuġi A

Dhul taxxabli eskluz dividendi aggregati (gross)	€19,000
Naqqas Threshold (rati ta' persuna waħidha)	€19,500

Peress li d-dhul taxxabli tal-individwu, eskluz l-ammont aggregat tad-dividendi huwa inqas mit-threshold relattiva (€19,500), l-ammont ta' €500 dividendi gross huwa l-parti tad-dividendi li jistgħu jiġu ddikjarati fis-self-assessment. Peress li €500 qed jiġu ddikjarati fil-kaxxa 9a, it-taxxa minn ras il-ghajn li tammonta għal €175 $((500/4200) \times 1,470)$ tista' tinalab fil-kaxxa 38a jew 38b.

Huwa importanti li wieħed jinnota li d-dividendi qed jiġu ntaxxati fuq il-persuna li għandha l-oghla dhul, f'dan il-każ il-konjuġi A.

Konjuġi B

Id-dhul totali taxxabli ta' konjuġi B jammonta

għal €9,500 u huwa intaxxat bir-rati normali tat-taxxa ta' persuna waħidha, peress li l-għażla hija dik ta' komputazzjoni separata.

Għażla 2: Komputazzjoni Konġunta

Dhul taxxabli eskluz dividendi aggregati (gross)	€28,500
Naqqas Threshold (rati ta' miżżewġin)	€28,700

Peress li id-dhul taxxabli tal-koppja, eskluz l-ammont aggregat tad-dividendi, huwa inqas mit-threshold relattiv (€28,700), l-ammont ta' €200 dividendi gross huwa l-parti mid-dividend li jista' jiġi ddikjarat fil-prospett tat-taxxa. Minhabba li €200 qed jiġu ddikjarati fil-kaxxa 9a, it-taxxa minn ras il-ghajn li tammonta għal €70 $((200/4200) \times 1,470)$ tista' tinalab fil-kaxxa 38a jew 38b.

IMPORTANTI

Għalkemm dividendi riċevuti minn individwi huma eżentati milli jiġu ddikjarati għal skopijiet ta' taxxa fuq id-dhul meta d-dhul totali ta' dawn l-individwi jaqbez il-limitu imsemmi hawn fuq, din l-eżenzjoni ma tapplikax għad-dividendi riċevuti fir-rigward ta' ishma kwotati fuq l-Stock Exchange ta' Malta u li ġew imqassma lil individwi li l-ishma tagħhom f'kumpannija jirrapprezentaw inqas minn 0.5% tal-kapital azzjonarju tal-kumpannija. Dan japplika biss għal dividendi li jirrapprezentaw profitti derivati fis-sena 2017.

Dawn l-azzjonisti jkunu jistgħu jitolbu rifużjoni tat-taxxa minn ras il-ghajn imħallsa mill-kumpanija fuq il-profitti tagħha li jirrapprezenta d-differenza bejn ir-rata ta' taxxa korporattiva u r-rata tat-taxxa personali applikabbli għall-individwu.

Imghax Lokali

Fil-kaxxa 9b ghandek tiddikjara dawk l-imghaxijiet kollha (inkluzi *foreign currency accounts* miżmuma lokalment) li minnhom ma tkun tnaqqset l-ebda taxxa. Dan id-dhul jiġi ntaxxat bir-rati normali tat-taxxa. M'għandekx tiddikjara d-dhul mill-imghaxijiet mill-banek jekk diġà tnaqqset minnhom it-taxxa bil-15%. Il-15% taxxa miżmuma fuq l-imghax lokali hija finali, u ma tistax tintalab lura. Min mhux residenti f'Malta għandu jinnota li d-dhul minn imghaxijiet lokali huwa eżenti mill-*income tax*.

10. Dhul minn Investimenti Barranin

Hawn għandek tiddikjara l-ammont gross tad-dhul minn dividendi u imghaxijiet barranin. Jekk inti domiciljat u ordinarjament residenti f'Malta għandek tiddikjara d-dhul kollu mid-dividendi u mill-imghaxijiet barranin.

It-taxpayers l-oħrajn kollha (jiġifieri dawk li mhumiex domiciljati jew mhumiex ordinarjament residenti f'Malta) għandhom jiddikjaraw biss dawk id-dividendi u l-imghaxijiet barranin li ġew riċevuti f'Malta.

Dividendi Barranin

Fil-kaxxa 10a għandek tiddikjara t-total tad-dividendi barranin li rċevejt f'ewro.

Imghaxijiet Barranin

Fil-kaxxa 10b niżżel it-total tal-imghaxijiet barranin li rċevejt f'ewro minbarra:

- imghax barrani li minnu nżammet taxxa ta' 15% ;
- imghax barrani li dwaru jsir arrangament ma' intermedjarju finanzjarju awtorizzat, sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju, 2018, biex tithallas taxxa fuqu b'rata fissa ta'

15%. It-taxxa ta' 15% hija finali u ma tistax tintalab lura fil-formola tat-taxxa.

Foreign currency accounts miżmuma lokalment ma jitniżżlux hawn iżda taht imghax lokali (kaxxa 9b).

Ikteb l-ammont ta' kreditu tat-taxxa għall-helsien mit-taxxa doppja fil-kaxxa 33. Ara numru 33 aktar 'il isfel għal aktar dettalji dwar kif tikkalkola l-ammont tal-kreditu.

11. Dhul minn Kera

Fil-kaxxa 11a għandek tiddikjara t-total tad-dhul mill-kirjiet li rċevejt, premiums, lawdemji u kull dhul gross ieħor minn proprjetà. Fil-kaxxa 11b għandek tiddikjara t-total tad-dhul minn ċnus li rċevejt.

Tnaqqis konness mad-dhul iddikjarat f'kaxxa 11a għandu jsir fil-kaxxa 16 aktar 'l isfel. Id-dhul u t-tnaqqis li jirreferu għal xi attività ta' negozju minn kiri ta' proprjetà (eż. *short lets* ta' appartamenti) għandu jidhol fit-taqsima 2 aktar 'il fuq, u mhux hawnhekk.

Kirjiet riċevuti mingħand l-Awtorità tad-Djar li ġew intaxxati bir-rata ta' 5% tad-dhul gross m'għandhomx jiġu ddikjarati fil-formola tat-taxxa.

Għażla għal taxxa finali ta' 15% fuq il-kera

L-għażla tar-rata tat-taxxa ta' 15% hija applikabbli għall-proprjetajiet mikrija għal skopijiet residenzjali u kummerċjali, kif ukoll għal ċnus derivati minn proprjetà urbana jew rurali, iżda teskludi kirjiet bejn l-istess partijiet u tapplika fuq il-dhul mill-kiri gross totali riċevut. Għal dan il-għan wiehed irid jimla l-formola preskritta TA24 (li tista' titniżżel mill-websajt tad-dipartiment). Il-Formola mimlija u ffirmata flimkien mal-pagament li jkopri l-ammont

ta' taxa dovuta ghandhom jaslu fl-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi, sa mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju, 2018.

12. Dħul minn Qligh Kapitali

Hawn iddikjara l-ammont nett ta' qligh kapitali taxxabli li kellek matul l-2017.

B'effett mill-1 Jannar 2017 is-sistema ta' qligh kapitali ġiet, b'eċċezzjonijiet żgħar, ġiet mibdula f'sistema ta' taxa fuq trasferiment ta' proprjetà, fir-rigward ta' proprjetà immobbli li tkun tinsab f'Malta. Il-qligh kapitali komplja japplika fir-rigward tat-trasferiment ta' ishma u oġġetti oħra preskritti fil-liġi kif ukoll fuq il-proprjetà immobbli li tkun tinsab barra mill-pajjiż.

It-Taxxa finali ġdida hija ta' 8% fuq il-valur tal-proprjetà trasferita. Madankollu se jkun hemm żewġ eċċezzjonijiet għal dan kif ġej:

- a. Fil-każ ta' individwu li ma jkunx fin-negozju ta' kummerċ fil-proprjetà, ir-rata finali ta' taxa mnaqgħa applikabbli għanda tkun ta' 5% jekk il-proprjetà hija trasferita f'inqas minn ħames snin wara d-data tal-akkwist tagħha.
- b. Fil-każ ta' proprjetajiet akkwistati minn persuna (individwi u kumpaniji) qabel l-1 ta' Jannar 2004, ir-rata ta' taxa finali applikabbli għandha tkun ta' 10% tal-valur tal-proprjetà trasferita.

Trasferimenti ta' proprjetà immobbli li tgħaddi b'wirt ser jibqgħu suġġetti għal taxa finali ta' 12% fuq id-differenza bejn il-valur tat-trasferiment u l-ispiza tal-akkwist (denunzja); u għal taxa finali ta' 7% fuq il-kunsiderazzjoni jekk wiret qabel 25/11/1992. Ma nbidel xejn f'dan ir-rigward.

L-eżenzjonijiet presenti mhumiex affettwati mis-sistema l-ġdida u għalhekk se jibqgħu japplikaw. Pereżempju, trasferimenti ta' residenza tal-persuna, donazzjonijiet kif preskritti, assenjazzjonijiet matul separazzjoni u divorzju, trasferimenti bejn il-gruppi, eċċ, se jibqgħu eżenti mit-taxxa.

Hemm dispożizzjonijiet tranżitorji fir-rigward ta' proprjetajiet li dwarhom hemm avvji ta' konvenju jew trasferiment relatata ma dik il-proprjetà u li tkun ġiet mogħtija lill-Kummissarju qabel is-17 ta' Novembru, 2014.

Aktar informazzjoni taht forma ta' FAQs (*Frequently Asked Questions*) tista' ssiba fuq il-websajt tad-dipartiment – www.cfr.gov.mt. Jew billi ċċempel fuq in-numru tal-Call Centre tad-dipartiment 153.

13. Dħul minn Manteniment

Jekk irċevejt xi hłas minghand il-konjuġi l-iehor bhala manteniment fir-rigward tiegħek, dan id-dħul huwa taxxabli u għandu jitniżżel fil-kaxxa numru 13. Jekk matul is-sena 2017 irċevejt xi hłas minghand il-konjuġi bhala manteniment fir-rigward tat-tfal, dan id-dħul mhuwiex taxxabli u m'għandux jiġi ddiċjarat.

14. Dħul iehor

Fin-numru 14 għandek tniżżel kull dħul iehor li għandu jiġi ddiċjarat u li għadu ma daħal imkien fuq il-formola.

Ma' paġna 3 tal-formola ehmeż id-dokumenti rilevanti għal kull dħul iehor li qed tiddikjara.

15. Total

Għodd l-ammonti li hemm fil-kaxex 9a sa 14 u niżżel it-total fil-kaxxa 15.

TNAQQIS

16. Tnaqqis mill-Kera

Hawnhekk naqqas dawk l-ispejjeż konnessi mal-kera li ddiċjarajt fin-numru 11. Kontra d-dhul iddikjarat fil-kaxxa 11a tista' tnaqqas:

- ċnus pagabbli; u
- tnaqqis iehor ta' 20% (fuq l-ammont li jibqa' mid-dhul mill-kirja wara li jitnaqqas iċ-ċens).

Niżel l-ammont ta' ċnus pagabbli fil-kaxxa 16a. It-tnaqqis iehor ta' 20% għandu jtniżżel fil-kaxxa 16b. It-tnaqqis iehor ta' 20% jinghata xorta waħda, ukoll jekk l-ispejjeż fil-fatt ma jkunx saru. Dan it-tnaqqis jammonta għal wiehed minn kull hamsa tal-kera li tkun irċevejt (jiġifieri 1/5 tal-ammont gross tal-kirja) wara li jitnaqqas iċ-ċens.

Eżempju:

Kera Gross €400
Naqqas ċens (€40) €360
20% ta' €360 = €360 diviż b'5 = €72

L-ammont ta' €72, għandek tniżżlu fil-kaxxa 16b. Kontra d-dhul iddikjarat fil-kaxxa 11b tista' tnaqqas biss l-ammont ta' ċnus pagabbli kontra ċ-ċnus li rċevejt. It-tnaqqis iehor ta' 20% ma jinghatax fuq iċ-ċnus li tirċievi. L-ammont totali tat-tnaqqis li jista' jinkiteb fil-kaxxa 16a u 16b rigward kull fond separat m'għandu qatt ikun akbar mid-dhul li tkun iddikjarajt f'kaxxa 11 minn dik il-proprietà.

17. Tnaqqis għal Imgħax Pagabbli fuq Kapital

Dan hu l-imgħax li jkun tħallas fuq flus mislufa li tkun użajt biex takkwista l-income.

Ma jsir l-ebda tnaqqis għal imgħaxijiet li jkunu tħallsu għal skopijiet personali jew privati.

Niżel in-numru tal-kaxxa fejn iddikjarajt id-dhul li kontriġ qed titlob dan it-tnaqqis.

Jekk qed titlob dan it-tnaqqis kontra aktar minn sors wiehed ta' dhul, ehmeż lista ta' dawn is-sorsi mal-formola tiegħek.

18. Hlas għall-manteniment

Hawn tista' tnaqqas dak l-ammont ta' hlasijiet għall-manteniment, kif ġie stabbilit mill-Qrati jew kif miftiehem b'att pubbliku ta' separazzjoni personali taht l-awtorità tal-Qrati, imħallsin lill-konjuġi li ma jkunx baqqa' jgħix miegħek. L-ebda tnaqqis ma jsir għal manteniment li jithallas rigward it-tfal.

19. Tnaqqis għal miżati mħallsa

19a. Hlas ta' Miżati ta' skejjet privati indipendenti

Ġenituri li t-tfal tagħhom attendew skola jew kindergarten privat indipendenti bi hlas matul is-sena huma eliġibbli għal tnaqqis ta':

- (1) €1,300 jew l-ammont ta' hlas li sar matul is-sena jekk huwa inqas, għal kull wild li jkun attenda ċentru ta' kindergarten.
- (2) €1,600 jew l-ammont ta' hlas li sar matul is-sena jekk huwa inqas, għal kull wild li jkun attenda skola f'livell primarju jew
- (3) €2,300 jew l-ammont ta' hlas li sar matul is-sena jekk huwa inqas, għal kull wild li jkun attenda skola f'livell sekondarju.

Ara lista tal-iskejjet f'paġna 46.

19b. Miżati mħallsa għal servizz ta' facilitator

Ġenituri li bl-approvazzjoni tal-*Istatementing Moderating Panel* ħallsu miżati lill-iskejjet privati indipendenti għal servizz ta' facilitator għal wild bi bżonnijiet speċjali huma eliġibbli

ghal tnaqqis ta' €9320 jew l-ammont ta' mizati mhallsa, jekk huwa anqas.

Biex jitolbu din id-deduzzjoni ġenituri eliġibbli għandhom jimlew il-formola RA3 li flimkien mad-dokumenti neċessarji, għandhom jiġu mehmuża ma' paġna 3 tal-formola tat-taxxa.

Jekk taħseb li inti eliġibbli għal din id-deduzzjoni u ma rċevejtx il-formola RA3 tista' takkwista kopja mit-*Taxpayer Service*.

19ċ. Mizati mhallsa għal servizzi ta' child-care

Ġenituri li hallsu mizati għal servizzi ta' child-care lil ċentri approvati mid-Dipartiment għall-iStandards fil-Farsien Soċjali jew mid-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni jew huwa servizz ipprovdut mill-Fondazzjoni għal Servizzi Edukattivi rigward uliedhom li għandhom anqas minn 12-il sena huma eliġibbli għal tnaqqis ta' €2,000 għal kull wild, jew l-ammont ta' hlas li sar għal kull wild matul is-sena jekk huwa inqas. Ara lista ta'Ċentri ta' *Child Care* f'paġni 44 u 45.

19d. Mizati mhallsa għal attivitajiet sportivi

Individwu li hallas mizati, rigward it-tfal tiegħu li ma jkunux għalqu s-sittax-il sena u li attendew attivitajiet sportivi approvati mill-Kunsill Malti tal-Ispport huwa eliġibbli għal tnaqqis ta' €100 għal kull tifel jew tifla, jew l-ammont ta' hlas li sar matul is-sena jekk huwa inqas.

19e. Mizati mhallsa għal residenza f'dar għall-anzjani jew għal persuni b'dizabbiltà, jew f'ċentru ta' serħan għal persuni b'dizabbiltà

Individwu li hallas mizati għalih innifsu jew

f'isem membru tal-familja tiegħu rigward residenza f'dar privata għall-anzjani jew għal persuni b'dizabbiltà, jew f'ċentru ta' serħan għal persuni b'dizabbiltà huwa eliġibbli għal tnaqqis ta' €2500, jew l-ammont ta' hlas li sar matul is-sena jekk huwa inqas. Dan it-tnaqqis jingħata biss jekk il-pagament u d-dettalji tal-individwu li jagħmel it-talba jiġu ċertifikati b'dokument mill-persuna li tmexxi d-dar privata. Ara il-listi f'paġni 45 u 46.

19f. Mizati mhallsa għal studji f'edukazzjoni terzjarja

Meta individwu jkun hallas mizati għal studji f'istituzzjoni terzjarja edukattiva approvata, jingħata tnaqqis mid-dhul tiegħu ta' dawn il-mizati. It-tnaqqis permess ikun l-ammont ta' mizati attwalment imhallas jew €10,000, liema minnhom ikun l-inqas, u jittiehdu kontra d-dhul tiegħu għas-sena li fiha huwa jkun spicċa b'suċċess l-istudji tiegħu.

Jekk it-tnaqqis ma jkunx jista' jittiehed kollu kontra d-dhul tal-individwu jew tal-konjuġi, għas-sena msemmija, għandu jiġi ttrasferit u jinqata' kontra d-dhul għas-snin sussegwenti wara xulxin. It-tnaqqis jista' jsir biss fejn l-individwu ma jkunx irċieva jew mhux ser jirċievi xi forma ta' kumpens fir-rigward tal-mizati mhallsa għall-imsemmija studji mill-Gvern jew minn xi entità oħra tal-Gvern jew privata.

L-individwu li jagħmel it-talba jrid jibgħat fl-ewwel sena tat-talba, ċertifikat li juri li huwa temm l-istudji tiegħu u li jkun mahruġ mill-istituzzjoni relattiva. Iċ-ċertifikat, mahruġ mill-*Malta Qualifications Recognition Information Centre*, irid jikkonferma li l-individwu huwa ta' livell ta' edukazzjoni terzjarja u jrid jintbagħat mal-formola tat-taxxa. Dan it-tnaqqis jista' jintalab fuq il-formola RA 14 li wiehed jista' jnżżel mill-websajt tagħna.

19g. Mizati mhallsa ghal korsijiet kreattivi u kulturali

Individwi li jkun hallsu mizati, li jirrigwardaw it-tfal tagħhom li ma jkunux għadhom għalqu is-sittax-il sena, għall-attendenza għal korsijiet kreattivi jew kulturali organizzati minn istituzzjonijiet jew persuni liċenzjati jew akkreditati mill-Kunsill Malti għall-Kultura u l-Arti, għandhom, għal kull tifel jew tifla, jinghataw tnaqqis fir-rigward tal-income tiegħu li jkun l-inqas minn dawn l-ammonti –

- (a) l-ammont attwalment imhallsa;
- (b) mitt euro (€100):

Iżda t-tnaqqis għandu jkun permess biss jekk il-hlas u d-dettalji tal-individwu li jkun qed jagħmel it-talba jiġu kkonfermati bl-informazzjoni provduta mill-persuna jew istituzzjoni liċenzjata jew akkreditata permezz tal-Kunsill Malti għall-Kultura u l-Arti.

19h. Tnaqqis tal-mizati tat-trasport għall-iskola

Ġenituri ta' tfal li ma jkunux għalqu l-età ta' sittax-il sena u li jattendu skejjel tal-knisja jew privati u li jagħzlu li jagħmlu użu ta' trasport tal-iskola jistgħu jitolbu tnaqqis tat-taxxa kontra d-dhul tagħhom sa massimu ta' €150 għal kull wild.

Dan it-tnaqqis huwa permess biss jekk il-pagament u d-dettalji tal-individwu li jagħmel it-talba ikun kkonfermati minn *Transport Malta* permezz tal-formola Veh 65, li tista titniżżel mill-website ta' Transport Malta - www.transportmalta.gov.mt jew mill-websajt tal-Uffiċċju ta-Kummissarju tat-Taxxi - www.cfr.gov.mt.

20. Tnaqqis ieħor

Naqqas dawk l-ammonti permessi mil-liġi

mid-dhul li tkun iddikjarajt fil-kaxex 9 sa 14. Jekk tagħmel tnaqqis li m'għandekx dritt għalih tehel multi (taxxa addizzjonali) skont l-Atti dwar it-Taxxa, (Avviż Legali 98/2009).

F'każ li tkun fid-dubju dwar jekk xi tnaqqis partikolari jkunx skont il-liġi jew le għandek tiċċekkja, billi jew tmur it-*Taxpayer Service* jew iċċempel lill-*Call Centre* tad-Dipartiment fuq 153. Importanti li fl-ispazju pprovdut tniżżel in-numru tal-kaxxa fejn iddikjarajt id-dhul li kontrib qed titlob dan it-tnaqqis. Jekk qed titlob dan it-tnaqqis kontra aktar minn sors wiehed ta' dhul ehmeż lista ta' dawn is-sorsi mal-formola tiegħek.

Talbiet għal tnaqqis għal donazzjonijiet mogħtija lill-*University Research, Innovation and Development Trust* iridu wkoll jiġu inklużi hawn. Għaldaqstant, donazzjonijiet ta' bejn €150 u €50,000 mogħtija lil din it-Trust jistgħu jintalbu bħala tnaqqis mid-dhul. Għal dan il-ghan it-Trust għandha toħroġ ċertifikat lid-donatur li juri l-valur tad-donazzjoni u li l-iskop tagħha kien għal wiehed ta' riċerka u zvilupp. Dan iċ-ċertifikat irid jiġi mehmuż mal-formola tat-taxxa.

21. Telf min-negozju fis-snin ta' qabel

F'din il-kaxxa għandek tniżżel it-telf min-negozju fis-snin ta' qabel u li jista' jinqata' kontra d-dhul taxxabbli ta' din is-sena. Oqgħod attent li dan it-telf ma tkunx naqqastu wkoll mid-dhul li ddikjarajt fuq paġna 2 tal-formola tat-taxxa. Niżżel fil-kaxxa indikata in-numru tal-VAT tan-negozju li minnu ġarrabt it-telf tas-sena ta' qabel.

22. Total ta' tnaqqis

Għodd l-ammonti fil-kaxex 16a sa 21 u niżżel it-total fil-kaxxa 22.

23. Total wara t-tnaqqis

Naqqas l-ammont li hemm fil-kaxxa 22 minn dak fil-kaxxa 15 u niżżel ir-riżultat fil-kaxxa 23. Jekk m'għandek xejn x'tikteb, niżżel "0". Jekk l-ammont fil-kaxxa 23 huwa fin-negattiv indika dan permezz ta' parentesi (*brackets*).

KOMPUTAZZJONI TAT-TAXXA

F'din it-taqsimha għandek issib kemm kien id-dhul taxxabli tiegħek (taqsima 24 u 25) u tikkalkola t-taxxa dovuta fuq dak id-dhul (taqsima 26).

24. Dhul Taxxabli

Hawnhekk għandek tasal għall-ammont ta' dhul taxxabli skont it-tax status tiegħek billi tagħmel wiehed minn dawn il-kalkoli:

Persuna Wahidha

Jekk it-tax status tiegħek kien "Persuna Wahidha" ikkonċentra fuq in-numri 24a, 25a, 26a u 27. Il-kaxex l-ohrajn kollha f'din il-parti tal-formola ma jgħoddux għalik. Dan japplika wkoll fil-każ li l-istatus tiegħek huwa "Persuna Wahida" u tikkwalifika għall-Komputazzjoni Ġenitur.

Eżempju 1

Jekk int għandek €12,000 fil-kaxxa 8a (Total tad-Dhul minn Emolumenti jew Negozju) u €500 fil-kaxxa 23, aghmel kif ġej:

24a

Għodd l-ammonti li għandek fil-kaxex 8a (€12,000) u 23 (€500).

25a

Ikkopja mill-kaxxa 24a. Dan huwa t-Total tad-Dhul Taxxabli tiegħek li fuqu trid tikkalkola t-taxxa. Ara numru 26 biex tara kif tikkalkola t-taxxa.

Miżżewġin li jgħixu flimkien

Eżempju 2

Nieħdu l-eżempju fejn:

- fil-kaxxa 8a, it-total tad-dhul minn emolumenti u negozju tal-konjuġi responsabbli kien €15,000;
- fil-kaxxa 8b, dak tal-konjuġi l-ieħor kien €13,500;
- fil-kaxxa 23 hemm ammont ta' €900.

24b

Ikkopja l-ammont li hemm fil-kaxxa 8a (€15,000).

24ċ

Ikkopja l-ammont li hemm fil-kaxxa 8b (€13,500).

24e u 24f

Ikkopja l-ammont minn kaxxa 23 u niżżlu f'kaxxa 24e (jekk 24b hija daqs jew oghla minn 24ċ) jew f'kaxxa 24f (jekk 24ċ hija oghla minn 24b).

Koppji miżżewġin li jikkalkolaw it-taxxa bil-komputazzjoni separata jew Komputazzjoni Ġenitur għandhom jinnutaw li d-dhul minn investimenti, qligh kapitali u dhul ieħor ikun taxxabli f'idejn dak il-konjuġi li jkollu l-oghla dhul minn emolumenti, negozju u pensjoni.

Jekk l-ammont fil-kaxxa 24b huwa akbar minn jew daqs dak fil-kaxxa 24c (bhal fil-każ tagħna);

- ikkopja l-ammont li hemm fil-kaxxa 23 (€900) fil-kaxxa 24e;
- ikteb "0" fil-kaxxa 24f;
- għodd il-kaxex 24b (€15,000) u 24e (€900) u niżżel it-total (€15,900) fil-kaxxa 25b;
- għodd il-kaxex 24ċ (€13,500) u 24f (€0) u

nizzel it-total (€13,500) fil-kaxxa 25ċ.

Ara numru 26 biex tara kif tikkalkola t-taxxa.

Eżempju 3

Nieħdu l-eżempju fejn:

- fil-kaxxa 8a, it-total tad-dhul minn emolumenti u negozju tal-konjuġi responsabbli kien €13,500;
- fil-kaxxa 8b, dak tal-konjuġi l-ieħor kien €15,000;
- fil-kaxxa 23 l-ammont kien €900.

24b

Ikkopja l-ammont li hemm fil-kaxxa 8a (€13,500) fil-kaxxa 24b;

24ċ

Ikkopja l-ammont li hemm fil-kaxxa 8b (€15,000);

24e u 24f

Din id-darba l-ammont fil-kaxxa 24ċ huwa akbar minn 24b. F'dan il-każ it-total fil-kaxxa 23 se jingħadd mal-kaxxa 24ċ u mhux mal-kaxxa 24b.

Għalhekk:

- ikkopja l-ammont li hemm fil-kaxxa 23 (€900), fil-kaxxa 24f;
- ikteb "0" fil-kaxxa 24e;
- għodd il-kaxex 24b (€13,500) u 24e (€0), u nizzel it-total (€13,500) fil-kaxxa 25b;
- għodd il-kaxex 24ċ (€15,000) u 24f (€900) u nizzel it-total (€15,900) fil-kaxxa 25ċ.

Ara numru 26 biex tara kif tikkalkola t-taxxa.

Baqgħalna nagħmlu kalkolu ieħor biex

niddeċiedu jekk naħdmux it-taxxa taġna b'komputazzjoni separata/Ġenitur jew komuni.

Eżempju 4

Nerġgħu nieħdu l-figuri li użajna fil-eżempju 2 fejn:

- fil-kaxxa 8a, it-total tad-dhul minn emolumenti u negozju tal-konjuġi responsabbli kien €15,000;
- fil-kaxxa 8b, dak tal-konjuġi l-ieħor kien €13,500;
- Fil-kaxxa 23 hemm ammont ta' €900.

24d

Għodd l-ammonti li hemm fil-kaxex 8a (€15,000), 8b (€13,500) u 23 (€900) u nizzel ir-riżultat fil-kaxxa 24d. F'dan il-każ it-total huwa €29,400.

Ikkopja t-total ta' kaxxa 24d fil-kaxxa 25d. Ara numru 26 biex tara kif tikkalkola t-taxxa fuq it-total tad-dhul taxxabli tiegħek.

Ġenitur Wieħed (Single Parent):

Jekk int tikkwalifika bħala "Ġenitur Wieħed" m'għandekx għalfejn toqgħod taġmel dawn il-kalkoli kollha. Kull ma għandek taġmel f'din il-parti hu li tikkoncentra fuq il-kaxxa 24d.

25. Total tad-Dhul Taxxabli

Persuna Waħidha (ibbażat fuq eżempju numru 1)

25a

Nizzel fil-kaxxa 25a it-total tal-ammonti li hemm fil-kaxex 24a (€12,500). Dan huwa t-Total tad-Dhul Taxxabli tiegħek li fuqu trid tikkalkola t-taxxa. Ara l-kaxxa 26 biex tara kif tikkalkola t-taxxa tiegħek.

Miżżewġin – Komputazzjoni Separata/ Ġenitur (ibbażat fuq eżempju numru 2)

25b

Ghodd il-kaxex 24b (€15,000) u 24e (€900) u niżżel it-total (€15,900) fil-kaxxa 25b.

25ċ

Ghodd il-kaxex 24ċ (€13,500) u 24f (€0) u niżżel it-total (€13,500) fil-kaxxa 25ċ.

Miżżewġin – Komputazzjoni Komuni

25d

Hu l-ammont li hemm fil-kaxxa 24d (€29,400) u kkupjah fil-kaxxa 25d.

Ġenitur Wieħed

25d

Hu l-ammont li hemm fil-kaxxa 24d u kkupjah fil-kaxxa 25d.

26. Taxxa fuq id-Dhul Taxxabli

Hawnhekk għandek tikkalkola t-taxxa fuq id-dhul taxxabli tiegħek. L-eżempji aktar 'l isfel juruk kif tikkalkola t-taxxa. Ir-rati tat-taxxa tista' ssibhom fuq wara ta' dan il-ktejjeb.

Eżempju 1

Tax status: Persuna Wahidha

F'dan l-eżempju t-taxpayer huwa persuna waħidha u għandu Total tad-Dhul Taxxabli fil-kaxxa 25a ta' €12,750.

It-taxxa fuq id-Dhul Taxxabli (€12,750) hija kkalkolata kif ġej:

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dhul Taxxabli (f'dan il-każ €12,750 tidhol bejn it-€9,101 u l-€14,500).

2. Immultiplika d-Dhul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.15) u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €1,365) jiġifieri (€12,750 x 0.15) – €1365 = €547.

€547 jitniżżlu fil-kaxxa 26a.

Eżempju 2

Tax Status:

Persuna Wahidha li tikkwalifika għall-Komputazzjoni Ġenitur

(Ara paġna 7 tal-ktejjeb għal aktar informazzjoni).

F'dan l-eżempju it-taxpayer hija persuna waħidha li tmanti wild ta' hames snin u li għandha Total tad-Dhul Taxxabli fil-kaxxa 25a ta' €18,500.

It-taxxa fuq id-Dhul Taxxabli (€18,500) ikkalkolata bil-Komputazzjoni Ġenitur hija kif ġej:

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dhul Taxxabli (f'dan il-każ €18,500 tidhol bejn l-€15,801 u €21,200).
2. Immultiplika d-dhul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.25) u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €3,155) jiġifieri (€18,500 x 0.25) – €3,155 = €1,470.

€1,470 jitniżżlu fil-kaxxa 26a

Eżempju 3

Tax status:

Miżżewġin u ngħixu flimkien

F'dan l-eżempju

- It-total tad-Dhul Taxxabli tat-taxpayer

huwa €15,900 (fil-kaxxa 25b);

- **Dak tal-konjuġi huwa €13,500 (fil-kaxxa 25ċ).**

F'dan il-każ l-ewwel se tinhadem it-taxxa bil-KOMPUTAZZJONI SEPARATA u mbagħad bil-komputazzjoni komuni. Il-koppja għandha dritt tagħżel l-aktar waħda vantaġġuża għaliha.

Biex tinhadem il-komputazzjoni separata, it-taxxa trid tiġi kkalkolata f'żewġ stadji:

Stadju 1 II-Konjuġi Responsabbli

It-taxxa fuq id-Dhul Taxxabli tal-konjuġi responsabbli (€15,900) hija kkalkolata billi jintużaw ir-rati ta' taxxa ta' persuna waħidha, kif ġej:

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dhul Taxxabli (f'dan il-każ €15,900 jidhol bejn l-€14,501 u €19,500).
2. Immultiplika d-Dhul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.25) u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €2,815) jiġifieri (€15,900 x 0.25) – €2,815 = €1,160.

€1,160 jitniżżlu fil-kaxxa 26b

Stadju 2 II-Konjuġi l-Ieħor

It-taxxa fuq id-Dhul Taxxabli tal-konjuġi l-ieħor (€13,500) hija kkalkolata billi jintużaw ir-rati ta' taxxa ta' persuna waħidha, kif ġej:

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dhul Taxxabli (f'dan il-każ €13,500 jidhol bejn it-€9,100 u l-€14,500).
2. Immultiplika d-Dhul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.15)

u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €1,365) jiġifieri (€13,500 x 0.15) – €1,365 = €660.

€660 jitniżżlu fil-kaxxa 26c

Nota:

It-taxxa totali għal din il-koppja miżżewġa, maħduma bil-komputazzjoni separata, hija €1,820 (jiġifieri €1,160 + €660).

Issa se nerġġhu niehdu l-istess eżempju – bid-differenza li t-taxxa se tkun maħduma bil-KOMPUTAZZJONI KOMUNI biex inkunu nistgħu naraw liema komputazzjoni hija l-aktar vantaġġuża għal din il-koppja.

It-Total tad-Dhul Taxxabli ta' din il-koppja huwa €29,400 (kaxxa 25d). It-taxxa fuq id-Dhul Taxxabli (€29,400) hija kkalkolata billi jintużaw ir-rati ta' taxxa ta' miżżewweġ, kif ġej:

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dhul Taxxabli (f'dan il-każ €29,400 jidhol fl-aħhar linja, jiġifieri bi dritt "21,201 sa 60,000").
2. Immultiplika d-Dhul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.25) u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €3,905) jiġifieri (€29,400 x 0.25) – €3,905 = €3,445.

€3,445 jitniżżlu fil-kaxxa 26d

Nota:

Għal din il-koppja miżżewġa t-taxxa totali, maħduma bil-komputazzjoni komuni, hija €3,445. It-taxxa totali fuq l-istess ammont ta' dħul u maħduma bil-komputazzjoni separata hija €1,820 (jiġifieri €1,160 + €660).

Għalhekk, din il-koppja miżżewġa jaqblilha tagħżel komputazzjoni separata.

Eżempju 4

Tax Status:

Miżżewġin u ngħixu flimkien

Il-koppja għandhom wild ta' 19-il sena li huwa student universitarju u għandu dħul ta' mhux aktar minn €2,400.

(Ara paġna 7 ta' dan il-ktejjeb għal aktar informazzjoni).

Bħal fl-eżempju 3 id-dħul taxxabli ta-taxpayer huwa €15,900 u dak tal-konjuġi huwa ta' €13,500.

Il-kalkolazzjoni tat-taxxa bil-Komputazzjoni Ġenitur trid tinhadem f'żewġ stadji:

Stadju 1

Il-Konjuġi Responsabbli

It-taxxa fuq id-Dħul Taxxabli tal-konjuġi responsabbli (€15,900) hija kkalkolata bir-rati ta' Ġenitur kif ġej:

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dħul Taxxabli (f'dan il-każ €15,900 tidhol bejn l-€15,801 u €21,200).
2. Immultiplika d-dħul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.25) u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €3,155) jiġifieri (€15,900 x 0.25) – €3,155 = €820.

€820 jitniżżlu fil-kaxxa 26b

Stadju 2

Il-Konjuġi I-ieħor

It-taxxa fuq id-Dħul Taxxabli tal-konjuġi I-ieħor (€13,500) hija kkalkolata billi jintużaw ir-rati ta' taxxa ta' Ġenitur, kif ġej:

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dħul Taxxabli (f'dan il-każ €13,500 jidhol bejn €10,501 u l-€15,800).
2. Immultiplika d-Dħul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.15) u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €1,575) jiġifieri (€13,500 x 0.15) – €1,575 = €450.

€450 jitniżżlu fil-kaxxa 26c

Nota:

It-taxxa totali għal din il-koppja miżżewġa, maħduma bil-komputazzjoni Ġenitur, hija €1,270 (jiġifieri €820 + €450). Kif rajna aktar 'il fuq it-taxxa bil-Komputazzjoni Komuni fuq id-dħul ta' din il-koppja huwa €3,445. Għaldaqstant f'dan il-każ il-koppja miżżewġa jaqbillha tagħzel Komputazzjoni Ġenitur.

Eżempju 5

Tax status: Ġenitur Wiehed

F'dan l-eżempju t-taxpayer huwa ġenitur wiehed u għandu Total tad-Dħul Taxxabli fil-kaxxa 25d ta' €14,800.

F'każ ta' Ġenitur Wiehed it-taxxa fuq id-Dħul Taxxabli tiġi kkalkolata eżattament bħal fil-każ ta' miżżewġin b'komputazzjoni komuni.

1. Ara f'liema linja tidhol il-figura tad-Dħul Taxxabli (f'dan il-każ €14,800 jidhol bejn l-€12,701 u t-€21,200).
2. Immultiplika d-Dħul Taxxabli bir-rata li tapplika għal dik il-linja (f'dan il-każ 0.15) u naqqas il-figura li hemm fit-tielet kolonna (f'dan il-każ €1,905) jiġifieri (€14,800 x 0.15) – €1,905 = €315.

€315 jitniżżlu fil-kaxxa 26d

26A Rimborż ta' taxa għal ċertu dħul

Kaxxa 26e

Persuna waħidha li tuża r-rati tat-taxxa ta' 'Persuna Waħidha' li d-dħul taxxabbli tagħha fis-sena huwa oghla minn €19,500 iżda inqas minn €19,620 jinghata rimborż ta' taxa kkalkolat kif ġej:

€17,440 – (Kaxxa 25a – Kaxxa 26a).

Dan l-ammont ta' rimborż għandu jitniżżel f'Kaxxa 26e

Jew

Persuna waħidha li tuża r-rati tat-taxxa ta' Ġenitur li d-dħul taxxabbli tagħha fis-sena huwa oghla minn €21,200 iżda inqas minn €21,340 jinghata rimborż ta' taxa kkalkolat kif ġej:

€19,055 – (Kaxxa 25a – Kaxxa 26a).

Dan l-ammont ta' rimborż għandu jitniżżel f'Kaxxa 26e

Kaxxa 26f u 26g

Persuna miżżewġa li tuża r-rati tat-Taxxa ta' 'Persuna Waħidha' – Komputazzjoni Separata li d-dħul taxxabbli tagħha fis-sena huwa oghla minn €19,500 iżda inqas minn €19,620 jinghata rimborż ta' taxa kkalkolat kif ġej:

Tiegħi - €17,440 – (Kaxxa 25b – Kaxxa 26b).
Dan l-ammont ta' rimborż għandu jitniżżel f'Kaxxa 26f.

Konjuġi - €17,440 – (Kaxxa 25c – Kaxxa 26c). Dan l-ammont ta' rimborż għandu jitniżżel f'Kaxxa 26g.

Jekk id-dħul taxxabbli ta' xi wiehed mill-konjuġi ma jaqax fit-'Thresholds' imsemmija, wiehed għandu jniżżel '0' fil-kaxxa 26f u/jew 26g.

Jew

Persuna miżżewġa li tuża r-rati tat-Taxxa ta' 'Ġenitur' – Komputazzjoni Separata li d-dħul taxxabbli tagħha fis-sena huwa oghla minn €21,200 iżda inqas minn €21,340 jinghata rimborż ta' taxa kkalkolat kif ġej:

Tiegħi - €19,055 – (Kaxxa 25b – Kaxxa 26b).
Dan l-ammont ta' rimborż għandu jitniżżel f'Kaxxa 26f.

Konjuġi - €19,055 – (Kaxxa 25c – Kaxxa 26c). Dan l-ammont ta' rimborż għandu jitniżżel f'Kaxxa 26g.

Jekk id-dħul taxxabbli ta' xi wiehed mill-konjuġi ma jaqax fit-'Thresholds' imsemmija, wiehed għandu jniżżel '0' fil-kaxxa 26f u/jew 26g.

Kaxxa 26h

Persuna miżżewġa jew Ġenitur waħdu li juża ir-rati ta' taxa ta' Miżżewġin li d-dħul taxxabbli fis-sena huwa oghla minn €28,700 iżda inqas minn €28,860 jinghata rimborż ta' taxa kkalkolat kif ġej:

€25,550 – (Kaxxa 25d – Kaxxa 26d).

Dan l-ammont ta' rimborż għandu jitniżżel f'Kaxxa 26h

26A

Kalkolu tat-tnaqqis tat-taxxa għall-pensjonijiet

Biex il-pensjonijiet jibbenefikaw minn rimborż ta' taxa kif imsemmi fit-taqsimha 3

ta' dan il-ktejjeb, qed jiġu applikati *rebates* tat-taxxa speċifiċi kif muri fl-eżempji li ġejjin. It-tnaqqis tat-taxxa kkalkulat għandu jiddaħħal fit-taqsima 26A tal-prospett tat-taxxa u *self-assessment*.

1. Fil-każ ta' persuna li hija ntaxxata bir-rati ta' Persuna Wahidha, ir-*rebate* tat-taxxa għandu jitnaqqas mit-taxxa fuq id-dhul taxxabli tagħha, kif ġej:

Rebate tat-taxxa = (naqqas 9,100 mid-dhul tal-pensjoni) u mmultiplika r-riżultat bi 15% (sa massimu ta' €210).

Eżempju:

Dhul mill-pensjoni €10,400 - €9100 = €1300 x 15% = €195. It-tnaqqis fit-taxxa jammonta għal €195 u għandu jiddaħħal fil-kaxxa 26e jew 26f u/jew 26g (kif applikabbli).

2. Fil-każ ta' persuna li hija ntaxxata bir-rati ta' Ġenitur ir-*rebate* tat-taxxa għandu jitnaqqas mit-taxxa fuq id-dhul taxxabli tiegħu, kif ġej:

Rebate tat-taxxa = (naqqas 10,500 mid-dhul tal-pensjoni) u mmultiplika r-riżultat bi 15% (sa massimu ta' €150).

Eżempju:

Dhul minn pensjoni €11,400 - €10,500 = €900 x 15% = €135. It-tnaqqis tat-taxxa jammonta għal €135 u għandu jiddaħħal fil-kaxxa 26e jew 26f u/jew 26g (kif applikabbli).

3. Fil-każ ta' persuna li hija intaxxata bir-rati ta' Miżżewġin, tnaqqis fit-taxxa għandu jitnaqqas mit-taxxa fuq id-dhul taxxabli tiegħu, kif ġej:

Rebate tat-taxxa = (naqqas 12,700 mid-dhul tal-pensjoni) u mmultiplika r-riżultat bi 15% (sa massimu ta' €45).

Eżempju:

Dhul mill-pensjoni €13,000 - €12,700 = €300 x 15% = €45. It-tnaqqis tat-taxxa jammonta għal €45 u għandu jiddaħħal fil-kaxxa 26h.

F'dan l-istess eżempju, il-persuna kella dhul ieħor ta' €400 minn sors li ma kienu pensjoni.

F'dan il-każ, għandu jiġi permess *rebate* tat-taxxa ieħor kontra t-taxxa fuq id-dhul taxxabli tiegħu kif ġej.

Rebate tat-taxxa = (naqqas 12,700 mid-dhul taxxabli) mmultiplika r-riżultat bi 15% u naqqas ir-*rebate* ġa mogħti (€45). Ir-*Rebate* riżultanti ma jridx jeċċedi €75.

Eżempju:

Dhul taxxabli €13,400 - €12,700 = €700 x 15% = €105.

Minn 105 naqqas ir-*rebate* ġa mogħti (€45) = €60.

Ir-*rebate* tat-taxxa addizzjonali jammonta għal €60. Għaldaqstant l-ammont totali ta' *rebate* tat-taxxa li din il-persuna tista' titlob huwa ta' €105 (€45 + €60).

26B Taxxa wara r-rimborz ta' taxxa

Kaxxa 26i

Naqqas l-ammont f'kaxxa 26e minn l-ammont f'kaxxa 26a u niżlu f'kaxxa 26i

Kaxxa 26j

Naqqas l-ammont f'kaxxa 26f minn l-ammont f'kaxxa 26b u niżlu f'kaxxa 26j

Kaxxa 26k

Naqqas l-ammont f'kaxxa 26g minn l-ammont f'kaxxa 26c u niżlu f'kaxxa 26k

Kaxxa 26l

Naqqas l-ammont f'kaxxa 26h minn l-ammont f'kaxxa 26d u niżlu f'kaxxa 26l

27. Total tat-Taxxa fuq id-Dhul Taxxabli

Jekk qiegħed titlob il-kreditu li jingħata lil nisa li jirritornaw għal impjeg, importanti li timla l-formola RA 4, RA 7 jew RA 9 qabel tkompli timla din il-parti tal-formola tat-taxxa. B'hekk tkun ċert li tagħżel l-aktar komputazzjoni vantaġġuża għalik.

Hawn għandek tikkopja l-ammont li kkalkolajt fin-numru 26, kif muri hawn taht:

- jekk int “Persuna Wahidha” hu l-ammont ta’ taxxa li kkalkolajt fil-kaxxa 26i u kkupjah fil-kaxxa 27.
- jekk intom “Mizzewġin u nghixu flimkien” u t-total tal-kaxex 26j u 26k huwa oghla minn dak fil-kaxxa 26l, hu l-ammonti fil-kaxxa 26l u kkupjah fil-kaxxa 27.
- jekk it-tax status tiegħek huwa “Mizzewġin u nghixu flimkien” u t-total tal-kaxex 26j u 26k huwa inqas minn dak fil-kaxxa 26l, għodd l-ammonti li hemm fil-kaxex 26j u 26k u niżżel it-total fil-kaxxa 27. Fil-każ li semmejja aktar ‘il fuq għodd €1,160 (26j) ma’ €660 (26k) u niżżel €1,820 fil-kaxxa 27.
- jekk int “Ġenitur wieħed” hu l-ammont ta’ taxxa li kkalkolajt fil-kaxxa 26l u kkupjah fil-kaxxa 27.
- jekk m’hemm l-ebda taxxa dovuta iktab “0” fil-kaxxa 27.

F’din it-taqsimha huwa importanti li tindika jekk għaziltx r-rati ta’ taxxa ta’ “Ġenitur” billi timmarka l-kaxxa.

Individwi mhux residenti f’Malta jew barranin li jgħixu f’Malta

Individwi li mhumiex residenti f’Malta jew barranin li jgħixu f’Malta jistgħu jitolbu l-għajjuna ta’ uffiċjali fid-Dipartiment fi Blokk 1 biex jaslu għall-figura eżatta tat-taxxa.

Impjeg barra minn Malta

Taxpayers li jissodisfaw il-kundizzjonijiet ta’ impjeg barra minn Malta jistgħu jagħzlu li dan id-dhul jiġi ntaxxat jew bir-rati normali tat-taxxa jew b’rata fissa ta’ 15%. Importanti illi d-dhul minn impjeg barrani jiġi ntaxxat bhala l-ewwel parti tad-dhul tiegħek. Biex tara liema għażla hija l-aħjar għalik trid tikkalkula t-taxxa dovuta minnek fi tliet stadji:

Stadju 1

- Aħdem it-taxxa dovuta fuq id-dhul taxxabli kollu (inkluż id-dhul mill-impjeg barra minn Malta) billi tuża r-rati normali tat-taxxa li japplikaw għalik (‘Persuna Wahidha’, ‘Mizzewġin’ jew ‘Ġenitur’).

Stadju 2

- (a) aħdem it-taxxa fuq l-impjeg ta’ barra minn Malta billi tuża r-rati normali tat-taxxa li japplikaw għalik (‘Persuna Wahidha’ jew ‘Mizzewġin’);
- (b) naqqas it-taxxa fuq l-impjeg ta’ barra minn Malta hekk kif jirriżulta minn (a) mit-taxxa dovuta fuq id-dhul taxxabli kollu hekk kif maħduma fi Stadju 1;
- (c) aħdem it-taxxa bir-rata ta’ 15% fuq l-impjeg ta’ barra minn Malta u għoddu mat-taxxa li rriżultat fit-taqsimha (b) hawn fuq.

Stadju 3

Qabbel ir-riżultat ta’ stadju 1 ma stadju 2 Eżempju 1:

Persuna wahidha, f’kaxxa 1a (Impjeg jew kariga) kellha €10,000; u fil-kaxxa 4a kellha €25,000 bhala dhul minn impjeg barra minn Malta.

Il-komputazzjoni tinhadem hekk:

15% fuq l-impjeg barra minn Malta (€3,750) mat-taxxa riżultanti f'sezzjoni (b) hawn fuq (€2,500).

Stadju 1

It-taxxa dovuta fuq id-dhul totali kollu (€35,000) bir-rati ta' taxxa ta' persuna wahidha hija €6,025.

It-total tat-taxxa f'dan il-każ huwa €6,250.

Stadju 2

(a) It-taxxa fuq id-dhul minn impjeg barra minn Malta meta tuża r-rati normali hija €3,525.

(b) Naqqas it-taxxa bir-rati normali fuq l-impjeg barra minn Malta (€3,525) mit-taxxa bir-rati normali fuq id-dhul taxxabli kollu (€6,025). Dan għandu jirriżulta f'taxxa ta' €2,500.

(c) Ghodd it-taxxa kkalkulata bir-rata ta'

Stadju 3:

Qabel liema komputazzjoni tat-taxxa bejn Stadju 1 u Stadju 2 hija l-aktar vantaġġuza għalik u niżżel l-ammont f'sezzjoni 26.

Fl-eżempju ta' hawn fuq jidher li huwa aktar vantaġġuż li t-taxpayer jagħżel li d-dhul minn impjeg barra minn Malta jiġi ntaxxat bil-15%.

Għal aktar informazzjoni ta' kif tiġi maħduma t-taxxa fuq l-impjeg ta' barra minn Malta, tista' tuża s-servizz tat-*Taxpayer Service*.

KREDITI TAT-TAXXA

28. Kreditu għal persuni li rritornaw għall-impjeg

Irreferi għall-fuljett li jitqassam mal-formola RA 4, RA 7 u RA 9 biex jgħinek timla sew din il-parti.

29. Bejgħ ta' Prodotti tal-Biedja

Irreferi għall-fuljett li jitqassam mal-formola RA 1.

30. Kreditu Ohra ta' Taxxa

Hawnhekk tista' naqqas xi ammonti ohra li jikkwalifikaw bħala kreditu ta' taxxa bħal:

a) Kreditu ta' taxxa għal kwalifiki speċifiċi skont ir-regoli tal-2005 dwar Tnaqqis u Krediti ta' Taxxa (Kwalifiki Ġenerali u

Speċifiċi) (Formola RA 5) u r-Regoli tal-2010 dwar Tnaqqis u Krediti ta' Taxxa (Kwalifiki Rilevanti għall-Industrija) (Formola RA 10);

- b) Kreditu ta' taxxa għall-investiment mill-ġdid taht ir-Regolamenti tal-2003 dwar il-Kreditu ta' Taxxa għall-Investiment mill-ġdid u r-Regoli tal-2005 dwar il-Kreditu ta' Taxxa għall-Investiment mill-ġdid;
- c) Kreditu ta' taxxa fuq investimenti taht l-Att dwar il-Promozzjoni tan-Negożju (Reg 5);
- d) Kreditu ta' taxxa fuq *MicroInvest*;
- e) Kreditu ta' taxxa fuq Skemi Personali tal-irtirar;
- f) Kreditu ta' taxxa fuq Skema ta' *Seed Investment*;
- g) Kreditu ta' taxxa tal-iskema tal-ispizerija tal-għażla tiegħek;

h) Kreditu ta' taxa taht skema ta' Ricerka, Żvillup u innovazzjoni tal-Malta Enterprise

Importanti li fl-ispazju provdut tnizzel taht liema Att jew regolamenti qiegħed titlob il-kreditu. Jekk ma tindikax l-att fl-ispazju pprovdut, il-kreditu mitlub ma jiġix meqjus. Dawn il-krediti ta' taxa għandhom isiru fuq formoli apposta pprovduti. Il-formoli mimlija, flimkien mad-dokumenti neċessarji, għandhom jiġu mehmuża ma' pagna 3 tal-formola tat-taxxa.

Għal aktar informazzjoni tista' tikkuntattja lili-Call Centre fuq in-numru 153.

31. Total tal-Krediti tat-Taxxa

Għodd l-ammonti li hemm fil-kaxxa 28 sa 30 u niżżel dan it-total fil-kaxxa 31.

Jekk m'intix se tnaqqas xi krediti ta' taxa, niżżel "0".

32. Taxxa Dovuta wara t-Tnaqqis tal-Krediti tat-Taxxa

Naqqas l-ammont li hemm fil-kaxxa 31 minn dak fil-kaxxa 27 u niżżel ir-riżultat f'kaxxa 32.

Importanti li wieħed jinnota li l-ammont totali tal-krediti tat-taxxa mnizzla fil-kaxxa 28 sa 30 ma jistgħux jeċċedu t-taxxa fuq id-dhul taxxabli. Għalhekk, jekk ir-riżultat ta' din il-kalkolazzjoni hu finnegattiv, niżżel "0" fil-kaxxa 32.

33. Helsien minn Taxxa Doppja

Biex il-kreditu għall-helsien minn taxa doppja jinħadem b'mod korrett, wieħed irid ikollu f'idejha din l-informazzjoni:

- l-income minn barra li ġie ntaxxat doppju (pereżempju imgħax barrani ta' €1,200);
- it-taxxa li nżammet barra minn Malta (per eżempju €180);
- it-total tal-income intaxxat f'Malta – inkluż l-imgħax barrani (pereżempju €15,600);
- it-taxxa li nżammet f'Malta fuq it-total tal-income (f'dan il-każ, €1,085).

Meta tiddividi l-ammont ta' taxa miżmuma barra (€180) bl-ammont ta' income minn barra (€1,200) issib li l-income barrani jkun ġie ntaxxat bir-rata ta' 15%. Ir-rata ta' taxa effettiva ta' Malta ssibha billi tiddividi t-taxxa f'Malta (€1,085) bit-total tal-income (€15,600).

Fil-fatt ir-rata effettiva ta' Malta kienet 7.0%. Ir-rata ta' Malta kienet inqas minn dik ta' barra. Fil-fatt hija din l-inqas rata li trid tintuża biex jinħadem il-kreditu tat-taxxa fin-numru 33.

Għalhekk dan l-individwu għandu dritt għal ħelsien mit-taxxa doppja ta' €84 (jiġifieri €1,200 multiplikati bl-inqas rata, 7.0%).

Dan l-individwu, li fil-kaxxa 27 kellu taxa totali ta' €1,085, ikun irid iniżżel €84 fil-kaxxa 33. B'hekk it-taxxa tiegħu hija €1,085 – €84 = €1,001.

Fil-qosor dan nistgħu niktub hekk:

Dhul barrani Income doppju	1,200	Rata Effettiva Barranija =180/1,200 =15%
Taxxa barranija	180	

Total tad-Dhul intaxxat f'Malta	15,600	Rara Effetiva f'Malta =1,085/15,600 =7.0%
Malta Tax	1,085	

F'dan il-każ għandha tintuża l-inqas rata biex jinħadem l-ammont ta' ħelsien, jiġifieri: €1,200 x 7.0% = €84.

Eżempju ieħor:

- Armel kellu *income* minn barra ta' €3,500.
- Fuqu wehel taxxa ta' €525 (jiġifieri bir-rata ta' 15%).
- It-total tal-*income* tiegħu (inkluż l-*income* minn barra) kien €24,500.
- It-taxxa totali f'Malta kienet €3,400.

Ir-rata tat-taxxa barranija kienet 15% (€525 diviż b'€3,500). Dik effettiva f'Malta kienet 13.9% (€3,400 diviż b'€24,500). Ir-rata ta' barra kienet inqas minn dik ta' Malta. Hija din l-inqas rata li trid tintuża biex jinħadem il-kreditu tat-taxxa fin-numru 33.

Il-kreditu li dan l-individwu għandu dritt għalih bħala ħelsien mit-taxxa doppja jiġi kkalkolat billi timmoltiplika €3,500 bl-inqas rata, jiġifieri 13.9%. Għalhekk fil-kaxxa 33 għandu jtniżżel €487.

It-taxxa ta' dan l-individwu hija €3,400 – €487 = €2,913.

Fil-qosor dan nistgħu niktubhekk:

Dhul barrani intaxxat doppju	3,500	Rata Effetiva Barranija =525/3,500 =15%
Taxxa barranija	525	

Total tad-Dhul intaxxat f' Malta	24,500	Rata Effetiva f'Malta =3,400/24,500 =13.9%
Taxxa f'Malta	3,400	

F'dan il-każ l-ammont ta' ħelsien mit-taxxa doppja huwa: €3,500 x 13.9% (l-inqas rata) = €487.

Jekk issib xi diffikultà biex tikkalkola dan it-tip ta' kreditu, tista' titlob l-għajnuna ta' uffiċjali tad-Dipartiment.

34. Taxxa Dovuta wara l-Ħelsien minn Taxxa Doppja

Naqqas il-kaxxa 33 mill-kaxxa 32 u iktib ir-riżultat f'kaxxa 34. Il-ħelsien minn taxxa doppja m'għandux jirriżulta f'*refund*. Għalhekk, jekk ir-riżultat ta' din il-kalkolazzjoni hu fin-negattiv, niżżel "0" fil-kaxxa 34.

PAGAMENTI TA' TAXXA

Ħlas ta' taxxa matul I-2017

Biex tkun tista' tagħmel is-*self-assessment* se jkollok bżonn tkun taf kemm hallast u kemm baqgħalek tagħti.

It-total tat-taxxa provviżorja (jekk kellek) huwa stampat fil-kaxxa numru 36, u t-total ta' ħlas ta' taxxa provviżorja għal qligħ kapitali huwa stampat fil-kaxxa 37. Dawn it-totali m'għandhomx jinkludu xi ħlas ta' arretrati ta' taxxa għal snin li jiġu qabel I-2017.

35. Taxxa mnaqqsa bl-FSS

Hawn ikteb l-ammont ta' taxxa li tnaqqssitlek bl-FSS mill-impjeg jew mill-pensjoni lokali matul is-sena. Dan l-ammont issibu fuq l-FS3 li jkun tak min haddmek jew hallsek il-pensjoni. Għal kull ammont separat ta' tnaqqis li sar bl-FSS għandek tniżżel in-numru tal-PE u l-ammont tat-taxxa mnaqqsa matul is-sena. Jekk fin-numru 35 trid tnaqqas xi taxxa li matul l-2017 tnaqqssitlek bil-15% mill-*part-time* għandek tiddikjara l-income tiegħek mill-*part-time* fil-kaxxa numru 1. Dan għandek tagħmlu biss jekk tidhol fir-rati ta' taxxa anqas minn 15%.

Fil-kaxxa numru 35 m'għandekx tinkludi hłas ta' arretrati ta' taxxa għal snin li jiġu qabel l-2017.

Fil-fatt fl-ebda parti tal-formola tat-taxxa m'għandek tinkludi hłas ta' arretrati ta' taxxa, sew jekk dan ikun sar permezz ta' tnaqqis mill-emolumenti u sew jekk permezz ta' hłasijiet diretti ohra li stajt għamilt għall-arretrati. Dawn l-ammonti bl-ebda mod m'huma se jaffettwaw it-taxxa għall-2017.

36. Hłas ta' Taxxa Provvizorja

F'din il-kaxxa għandek issib stampat it-total tal-hłasijiet ta' taxxa provvizorja li għamilt għall-2017 (jekk kien hemm). Iċċekkja li huma korretti. Dan it-total m'għandux jinkludi ammonti ta' taxxa mħallsa dwar arretrati ta' taxxa, jiġifieri taxxa dwar snin li jiġu qabel l-2017.

37. Taxxa Provvizorja Mħallsa fuq Qligh Kapitali

F'din il-kaxxa għandek issib stampat it-total tat-taxxa li hallast fuq trasferimenti ta' proprjetà li fuqhom ma nżammitx taxxa finali. Tista' tnaqqas dan l-ammont biss jekk tkun iddikjarajt xi qligh kapitali fil-kaxxa numru 12 aktar 'il fuq.

38. Taxxa Mizmuma fuq Dividendi Lokali

Hawn niżżel biss dik it-taxxa li tkun tnaqqssitlek minn dawk id-dividendi lokali li tkun iddikjarajt fil-kaxxex 9ai u 9aai rispettivament.

39. Taxxa Mizmuma fuq Bejgħ ta' Prodotti tal-Biedja

Irreferi għall-fuljett li jitqassam mal-formola RA1.

40. Pagamenti Ohra ta' Taxxa

Naqqs xi pagamenti ohra ta' taxxa li jirreferu għat-taxxa tas-sena 2017 u li ma daħlu mkien aktar fil-formola.

41. Total ta' Pagamenti tat-Taxxa

Għodd l-ammonti li hemm fil-kaxxex 35a sa 40 u niżżel dan it-total fil-kaxxa 41.

Jekk m'intix se tnaqqas xi pagamenti tat-taxxa niżżel "0".

TAXXA MĦALLSA NIEQSA JEW ŻEJDA

Ħares lejn il-kaxex 34 u 41: Jekk l-ammont fil-kaxxa 34 huwa oghla minn dak fil-kaxxa 41, niżżeġ id-differenza fil-kaxxa 42a.

DAN IFISSER LI INTI GHAD BAQAGĦLEK THALLAS XI TAXXA. DAN IRID JITHALLAS SAT-30 TA' ĠUNJU, 2018.

Il-pagament jista' jsir *on-line* fuq <https://cfr.gov.mt/onlinepayments> jew bl-Internet Banking fejn wieheġ għandu jikwota in-Numru tar-Referenza tal-Pagament li ssibu f'pagna 4 tal-formola tat-taxxa.

Jista' wkoll isir pagament b'čekk billi wieheġ jagħmel użu mill-invilopp iż-żgħir indirizzat P.O Box 2296 jew billi jżur waħda mill-fergħat tal-MaltaPost. Meta wieheġ juża dan il-metodu ta' ħlas huwa importanti li jimla l-*Payment Slip* li hemm mal-prospett tat-taxxa, jikkwota n-numru tar-referenza tal-pagament u jagħmel iċ-čekk pagabbli lill-MaltaPost plc.

Jekk tonqos li thallas sat-30 ta' Ġunju, 2018

inti tehel imghax ta' 0.54% fix-xahar fuq l-ammont li ma tkunx hallast sa dakinhar.

Jekk l-ammont fil-kaxxa 34 huwa inqas minn dak fil-kaxxa 41 niżżeġ id-differenza fil-kaxxa 42b.

DAN IFISSER LI INTI GĦANDEK TIEHU RIFUŻJONI MINĦABBA LI HALLAST TAXXA ŻEJDA.

Id-Dipartiment se jhallsek ir-rifużjoni fi żmien sitt xhur mit-30 ta' Ġunju (jiġifieri sa l-aħħar ta' Diċembru, 2018). Jekk ma jhallsekx sa dik id-data d-Dipartiment huwa obligat bil-liġi li jhallsek imghax bir-rata ta' 0.54% fix-xahar fuq l-ammont dovut lilek. L-imghax jibda jghodd mill-1 ta' Jannar tas-sena 2019. Madanakollu, ir-rifużjoni ma jingħatax kemm-il darba inti ma tkunx bghatt il-prospetti tat-taxxa tad-dhul u tal-VAT, fejn dan ikun applikabbli.

Jekk l-ammont fil-kaxxa 34 huwa daqs dak fil-kaxxa 41 niżżeġ '0' fil-kaxex 42a u 42b.

LISTA TA' ĊENTRI TA' *CHILDCARE*

ISEM TAL-FACILITÀ

ABC CHILDCARE SERVICE	KLABB 3-16 B'KARA/ FGURA/ ATTARD/ BIRZEBBEGA/
ARZELLA CHILDCARE CENTRE	COSPICUA/FLORIANA/ HAMRUN/ LUQA/ M'SCALA/
BEE SMART CHILDCARE CENTRE	MELLIEHA/ MGARR/ MOSTA/ NAXXAR/ PAOLA/
BEE SMART SUMMER CLUB	PEMBROKE/ QORMI/ RABAT/ SAN GILJAN/ SAN GWANN/
BEE SMART SUMMER CLUB THI LAKIN	SIGGIEWI/ SLIEMA/ ST. PAUL'S BAY/ ST. VENERA/
BRIGHT SPARKS	VALLETTA/ VICTORIA/ XAGHRA/ ZABBAR/ ZEBBUG/
CASA MARIA MONTESSORI	ZEJTUN/ ZURRIEQ
CHISWICK HOUSE SCHOOL	L.E MONTESSORI SYSTEM SUMMER SCHOOL
CREATIVE ENERGY	LA BACCHETTA MAGICA CHILDCARE CENTRE
EDEN SUMMER CLUB	LEARN AND PLAY SUMMER KIDS CLUB
ENERGIZE SUMMER SCHOOL	L'ECOLE CHILDCARE CENTRE
FANTASY ISLAND SUMMER CLUB	L'ECOLE NURSEY AND DAYCARE
FLEURETTE SCHOOL OF MONTESSORI	LELLUXA CHILDCARE CENTRE
FLUTTERBY	LITTLE EINSTEINS CHILDCARE CENTRE – B'KARA
GYMSTARS GO ACTIVE SUMMER CLUB	LITTLE EINSTEINS CHILDCARE CENTRE – PIETA'
HAPPY DAYS CHILDCARE CENTRE	LITTLE ME CHILDCARE CENTRE
HAPPY FEET CHILDCARE CENTRE	LITTLE OWLS
HAPPY KIDZ	LITTMINDS LEARNING CENTRE
HI KIDS SUMMER SCHOOL	LWIEN CHILDCARE FACILITY
HI KIDS	MAGIC KINGDOM CHILDCARE CENTRE
ID-DENFIL CHILD CARE CENTRE	MAGIC STEPS CHILDCARE CENTRE
IL-BEBBUXU SMARTKIDS	MAGIC WONDERS
IL-BEJTA CHILD CARE CENTRE	MANUCCA ZEJTUN CHILDCARE CENTRE
IL-FERROVIJA CHILDCARE CENTRE	MASQUERADE SUMMER SCHOOL
IL-KULURI CHILDCARE CENTRE	MICKEY'S CHILD CARE DAY CENTRE – HAMRUN/ZEJTUN
IL-MERILL CHILDCARE CENTRE	MINNIONS FUN SUMMER CLUB
IL-PASSJU (E.T.C.)	NANNA KOLA CHILDCARE CENTRE
IL-PESPUS SMART KIDS	NEMO CHILDCARE CENTRE
IL-QAWSALLA SMART KIDS	NEVERLAND
IS-SARDINELLA SMART KIDS	NEWARK NURSERY
IT-TAJRA CHILDCARE FACILITY	NIKI'S NURSERY SCHOOL
IT-TBISSIMA SMART KIDS	PEPPRINA CHILDCARE CENTRE
IT-TGHANNIQA SMART KIDS	PIZZI PIZZI KANNA SMART KIDS CHILDCARE & FAMILY
IX-XEMX CHILDCARE CENTRE	SUPPORT CENTRE
JACK & JILLS DAY CARE – BURMARRAD/B'KARA	PLANET KIDS
KAMAJO OUTDOORS ADVENTURE SUMMER	PYRAMID CHILDCARE CENTRE
KID'S HAVEN	RAINBOW KIDS SUMMER CLUB
KIDS ON CAMPUS	SAN ANDREA SCHOOL
KIDS WORLD CHILDCARE CENTRE	SAN ANTON DAY CARE CENTRE
KIDSTART CHILDCARE AND DEVELOPMENT CENTRE	SCHS SUMMER SCHOOL

SEED DANCE STUDIOS	SUMMER FUN AT FLUTTERBY
SHARON'S NURSERY	SUMMER KIDS CARE
SPORTS 4 KIDS	SUMMER SMILES
ST CECILIA'S KINDERGARTEN – ATTARD/TARXIEN	SUNSHINE SPORTS SUMMER SCHOOL
ST. EDWARD'S COLLEGE NURSERY	TCTC NAXXAR/PAOLA
ST JOSEPH SUMMER CLUB	THE NURSERY SCHOOL AND DAY CARE CLUB
STEPPING STONES CHILD CARE CENTRE – FGURA/ B'KARA/QAWRAM/SCALA	THI LAKIN SCHOOL
SUMMER FRENZY	TINY TOTS
SUMMER FUN	YO YO KIDS DAY CARE CENTRE
	YO YO KIDS KORDIN

LISTA TAD-DJAR RESIDENZJALI TAL-ANZJANI

ISEM TAD-DAR	INDIRIZZ	LOKALITÀ
Apap Institute	St. Joseph High Road	Santa Venera
Casa Leone XIII	Sacred Heart Avenue	St. Julians
Dar Hanin Samaritan	SDC Museum, Il-Palazz I-Ahmar Street	Santa Venera
Dar Madre Margerita	29-30 Main Street	Qormi
Dar Sagra Familja	43, Marquis Scicluna Street	Naxxar
Dar San Pietru	9/11, Sir Ugo Mifsud Street	Lija
Dar Sant'Anna	Cornelio Dingli Street	Senglea
Dar Saura	Nikolo Sarria Street	Rabat, Malta
Dar tal-Kleru	Christo Sacerdos, Anġlu Grima Street	Fleur de Lys
Pax et Bonum	240, Gerolamo Cassar Str.	Mosta
Porziuncola House	Father Edgar Street	Mġarr
St. Catherine's Home	Il-Pitkali Street	Attard
St. Domenic Home	Enrico Mizzi Street	Victoria
St. Paul's Home	Little Sisters of the Poor, Fra Diego Sqr.	Famrun
St. Theresa Home	3, Castle Hill	Victoria, Gozo
Age Concern	Central Home Independence Avenue	Mosta
Casa Antonia	Pope Alexander VII Junction	Balzan
Casa Arkati	Constitution Street	Mosta
Casa Franceso	561/2, St Joseph High Road	Santa Venera
Casa Paola	101, Valletta Road	Paola
Casa San Paolo	Triq it-Turisti	Qawra
Casa Serena	Sir Luigi Preziosi Sqr.	Buġibba
Hill Top Gardens Residential Home	Anvil Street	Naxxar
Jasmine Residence	Valley Road	Msida
Marina Palace	Msida Seafront	Msida
Roseville	85, St Anthony Street	Attard
Sa Maison	22, Marina Street	Pietà
St. Elizabeth Home	106, Labour Avenue	Rabat, Malta
St Mark's	2nd Floor, Clarence Street	Msida
Charian Residence	Salini Road	Marsaskala
Villa Messina	St.Dominic Sqr.	Rabat, Malta
Villa San Lawrenz	Triq Cangura	San Lawrenz, Gozo

DJAR GĦAL PERSUNI BI BŻONNIJIET SPEĊJALI U ĊENTRI TA' *RESPITE*

FONDAZZJONI ARKA
DAR PIROTTA
DAR TAL-PROVIDENZA
FONDAZZJONI WENS
FONDAZZJONI NAZARETH
DAR IL-KAPTAN
FONDAZZJONI RICHMOND

GĦAJNSIELEM - GOZO
BIRKIRKARA
SIGGIEWI
KALKARA
ZEJTUN
MTARFA
SANTA VENERA

LISTA TA' SKEJJEL PRIVATI INDIPENDENTI

ISEMTAL-ISKOLA

CHISWICK HOUSE SCHOOL
FLEURETTE SCHOOL OF MONTESSORI
MARIAM AL BATOOL
NEWARK KINDERGARTEN
NIKI'S NURSERY
NODDY'S KINDERGARTEN
SAN ANDREA SCHOOL
SAN ANTON SCHOOL
ST MICHAEL'S
ST CATHERINE'S SCHOOL
ST EDWARDS
ST CECILIA'S KINDERGARTEN - ATTARD
ST CECILIA'S KINDERGARTEN - TARXIEN
THI LAKIN SCHOOL
VERDALA INTERNATIONAL
MICKEYS KINDERGARTEN
ST MARTIN'S COLLEGE
ST MICHAEL'S FOUNDATION
KIDSTART CHILDCARE AND DEVELOPMENT CENTRE
ST PAULA EARLY EDUCATION CENTRE
QSI INTERNATIONAL SCHOOL OF MALTA
NEWARK SCHOOL MALTA
BEESMART KINDERGARTEN
LITTLE OWLS KINDERGARTEN

LOKALITÀ

SAN GWANN
SAN GWANN
PAOLA
SLIEMA
SLIEMA
SLIEMA
ZEBBIEGH
ZEBBIEGH
SAN GWANN
ST ANDREWS
BIRGU
ATTARD
TARXIEN
ATTARD
ST ANDREWS
ZEJTUN
MSIDA
SAN GWANN
SANTA VENERA
ZEBBUG
MOSTA
SLIEMA
SANTA VENERA
IKLIN

MILI TA' FORMOLI TAT-TAXXA

L-Uffiċċju tal-Kummissarju tat-Taxxi se jipprovdi għajnuna fil-mili tal-formoli tat-taxxa. Għal dan il-għan, uffiċjali se jattendu f'għadd ta' skejlej tal-Gvern u f'Ċentri ta' Servizz. gov fid-dati, postijiet u hinijiet kif jidheru hawn taht.

Minbarra ċ-Ċentri tal-Gvern imsemmija, it-*Taxpayer Service* tagħna (Floriana u Għawdex) se jkunu miftuħa wkoll għall-pubbliku matul l-imsemmija Sibtijiet.

It-*taxpayers* li jagħmlu użu minn dan is-servizz għandhom flimkien mal-formola tat-taxxa għas-sena ta' stima 2018, iġibu magħhom dawn id-dokumenti: karta tal-identità; FS3 dwar l-impieg jew pensjoni; *statement* tal-pensjoni; rendikont ta' dħul u hrug; *dividend warrants* (oriġinali); ċertifikati tal-Bank tal-imghax (oriġinali); rendikont dwar Qligh Kapitali.

IS-SIBT 9 TA' ĠUNJU 2018 – mit-8.00am sas-1.00pm

B'KARA 'Ċ'..... TRIQ BRARED
QORMI – SERVIZZ.GOV HUB..... TRIQ L-ORATORJU
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, FLORIANA, BLOKK 4 TRIQ V.DIMECH
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, RABAT, GĦAWDEX TRIQ ENRICO MIZZI

IS-SIBT 16 TA' ĠUNJU 2018 – mit-8.00am sas-1.00pm

SLEIMA..... TRIQ ISOUARD
ŻABBAR 'B'..... TRIQ TUMAS DINGLI
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, FLORIANA, BLOKK 4 TRIQ V.DIMECH
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, RABAT, GĦAWDEX TRIQ ENRICO MIZZI

IS-SIBT 23 TA' ĠUNJU 2018 – mit-8.00am sas-1.00pm

BIRGU - SERVIZZ.GOV HUB TRIQ SAN DWARDU
HAMRUN 'Ċ'..... TRIQ GUZE PACE
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, FLORIANA, BLOKK 4 TRIQ V.DIMECH
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, RABAT, GĦAWDEX TRIQ ENRICO MIZZI

IS-SIBT 30 TA' ĠUNJU 2018 – mit-8.00am sas-1.00pm

PAOLA 'A' TRIQ GUZE D'AMATO
MOSTA 'A'..... TRIQ GROGNET
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, FLORIANA, BLOKK 4 TRIQ V.DIMECH
UFFIĊĊJU TAL-KUMMISSARJU TAT-TAXXI, RABAT, GĦAWDEX TRIQ ENRICO MIZZI

RATI TAT-TAXXA

PERSUNA WAĦIDHA

Dħul Taxxabli	Immultiplika	Naqqas
0 – 9,100	0	0
9,101 – 14,500	0.15	1,365
14,501 – 19,500	0.25	2,815
19,501 – 60,000	0.25	2,725
60,001 u aktar	0.35	8,725

MIŻŻEWĠIN

Dħul Taxxabli	Immultiplika	Naqqas
0 – 12,700	0	0
12,701 – 21,200	0.15	1,905
21,201 – 28,700	0.25	4,025
28,701 – 60,000	0.25	3,905
60,001 u aktar	0.35	9,905

ĠENITUR

Dħul Taxxabli	Immultiplika	Naqqas
0 – 10,500	0	0
10,501 – 15,800	0.15	1,575
15,801 – 21,200	0.25	3,155
21,201 – 60,000	0.25	3,050
60,001 u aktar	0.35	9,050

L-*income* ta' persuna mhux residenti f'Malta jiġi ntaxxat b'rati differenti.
Tista' tikseb kopja ta' dawn ir-rati mit-*Taxpayer Service*
(Blokk 4) jew minn fuq il-Websajt taghna.